

MAGYAR LAP

Aszetter Róbert úrnak
Díszter
BUDAPEST

Főszerkesztő és szerkesztésért felelős:
dr Paál Árpád

Laptulajdonos: SZENT LASZLÓ NYOMDA R-T.
Felelős igazgató: FOLLMANN GEZA
Törvényeséki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: **dr Gyártás Elemér**

Minisztertanács volt Calinescu Armand elnökletével

A kormány tagjai megvizsgálták a nemzetközi helyzetet és megbeszéltek a szükséges intézkedéseket. Allandó diplomáciai tevékenység a külügyminisztériumban

Bucuresti. Saját tud. A *Curentul* a következőket írja a kárpátaljai eseményekkel kapcsolatban. A helyzet a Kárpátalján továbbra is zavaros és a mód, ahogy az események ott lezajlanak, nem jogosítanak megnyugtató kilátásokra. Számos menekült igyekezett átjönni Romániába is, de a román kormány intézkedéseket fogantatosított, hogy megakadályozza a menekülteknek román területre való lépését. Rendkívül szigorú intézkedések történtek, hogy megakadályozzák különösen a zsidóknak az átözönlését az országba. *Csak néhány hatósági személy, pár politikai menekült jött át köztük Volosin, aki csütörtök óta Máramaroszigeten tartózkodik.* Bizonyos azonban, hogy zsidó egy se lépte át a határt, egy pontom sem és semmiféle formában.

A román kormány megszakítás nélküli kapcsolatot tart fenn minden érdekelt állammal. A jelen helyzetben a diplomáciai tevékenység csak tájékozódások szerzésére szorítkozik és a meg-egyezés előkészítésére.

Kárpátalján azonban a zavargások folytatód-
nak és olyan dolgok történnek, amelyek minket a legnagyobb mértékben érdekelnek. Fegyveres bandák, amelyeknek csupán terrorisztikus céljaik vannak, támadásokat intéznek a kárpátaljai román lakosság ellen. Ez a román lakosság belenyu-
godott abba, hogy cseh-szlovák uralom alatt éljen, mert tisztelhet tartották jogaikat, életüket, va-
gyonukat.

Ma azonban megváltozott a helyzet és a kár-
pátaljai románok a román kormányhoz fordultak, mentse meg őket. *A román kormány kimerítő ér-
tesülések birtokában a legnagyobb nyugalommal vizsgálta meg a helyzetet és intézkedéseket fog-
antatosított a viszonyok helyreállítására, anélkül
azonban, hogy bár a legsekélyebb mértékben
hozzá kívánna járulni a helyzet súlyosításához.*

A *Curentul* azután belpolitikai tanulást von
a csehszlovák állam szétomlásából, ami az ott
jelentkezett széthúzó törekvéseknek és párthar-
coknak az eredménye. Ezek a törekvések tették
lehetővé az idegen beleavatkozást. A csehszlovák
leckét jól meg kell értenünk és meg kell jegyez-
nünk ezekben a szomorú órákban.

Romániát nyugalomban és rendben találták az események.

A tanuláglevonás gondolata vonul át a többi
lapok megállapításain is. A *Timputul* hozzáfűzi:

— A villámcsapásszerűen bekövetkezett nem-
zetközi események, amelyek eltöröltek egy álla-
mot Európa térképéről és amelyek országunk ha-
tárain játszódnak le, Romániát gondviselészerű
nyugalomban, rendben, erejének és biztonságának
teljes tudatában érték. Az állam döntő tényezői-
től az utolsó emberig a legtökéletesebb nyugalom
észlelhető mindenkin.

A kormány magatartására vonatkozólag pe-
dig, különösen a kárpátaljai eseményekkel kap-
csolatban, így ír a külügyminiszter lapja:

Kárpátalján felfegyverzett bandák terrorizál-

ják a lakosságot. E helyzetben a román kormány
erélyesen örökdió az állam érdekeinek megvédése
fölött. Ezek az érdekek pedig ugyanazok, mint
mindig voltak: a béke, a rend nyugodt állandóság
a határokon és a határok mentén.

Románia, — folytatja a lap, — a legtökéle-

Három órán át tartott a miniszter- tanács

Bucuresti. Saját tud. Hivatalos jelentés közli, hogy csütörtökön délután 6 órakor Armand
Călinescu miniszterelnök elnökletével minisztertanács volt, amely este 9 óráig tartott, Armand Că-
linescu miniszterelnök beszámolót tartott a legutóbbi nemzetközi eseményekről és azokról az in-
tézkedésekről, amiket ezzel kapcsolatban megtettek.

Ezeknek a kérdéseknek megbeszélése után több törvényjavaslatot tárgyalt le a miniszter-
tanács.

A német birodalmi vezér alaprendeletet adott ki a cseh és morva területek állami és nemzetközi helyzetére rendezéséről

**A két terület „protektorátus” címmel lesz alkatrésze a biro-
dalomnak. — Képviselést kap a birodalmi kormányban**

Prágából jelentik: A Hradzsinból már-
cius 16-ikáról keltezte Hitler német birodalmi
vezér és kancellár törvényrendeletet adott ki,
mely nagyobb körvonalakkal megállapítja
Csehország és Morvaország jövőbeli államjogi
helyzetét. A szabályzat első szakasza megállá-
pítja a német birodalomba való bekebelezés
alapelveit a következő szavakkal:

— A volt csehszlovák köztársaság ama ré-
szei, amelyeket a német csapatok 1939 már-
cius 15-én elfoglaltak, máától fogva a nagy né-
met birodalomhoz tartoznak és annak védnök-
sége alá kerülnek „csehországi és morvaor-
szági protektorátus” címmel.

A következő szakaszok részletezik a né-
met uralom gyakorlásának módozatait. A bi-
rodalmi kormány Csehország és Morvaország
részére Prágában székelő „birodalmi védnök-
köt” („Reichsprotektor”) fog kinevezni. A pro-
tektorátus külügyeit különösképpen e terüle-
tek alattvalóinak külföldön való védelmét a né-
met birodalom intézi. A protektorátust a biro-
dalmi kormány mellett egy miniszter fogja

teesebb nyugalommal figyelheti az események fej-
lődését. A zavargásoknak nem szabad átsapniok
a mi határainkon, sem pedig nem állandósulhat-
nak az ország közelében. A román kormány bölcs
politikájával, amelyet ennek elérése érdekében
folytat, ismét a rend és béke küldetésével teljesíti.

Megszűnt a romániai csehszlovák követség is.

Bucuresti. Saját tud. A bucaresti csehszlovák
követség hivatalait átvették a német követség
tisztviselői.

A külügyminisztérium állandó kapcsolatban
van Romániának a különböző fővárosokban levő
követségeivel, ezenkívül több állam bucaresti kö-
vetét fogadta tegnap, így Fabricius német követet,
Ducici jugoszláv nagykövetet, dr. Bárdossy László
magyar követet, Güntert, az Egyesült Államok kö-
vetét és Reginald Hoaret, Nagybritánia követét.

Ezenkívül Gafencu külügyminiszter hosszas
tanácskozást folytatott Jorga királyi tanácsossal.

képviselni. Az elfoglalt terület katonai ügyeit
a német birodalom intézi, amely helyőrségeket
fog létesíteni a protektorátus egész területén.
A Führer fog később határozni afelől,
hogy a protektorátus alatt álló területek saját
csapatokat létesíthetnek-e. A postai telefon és
távíró összes kérdéseit a német birodalom in-
tézi.

A protektorátus a német birodalom vám-
területéhez tartozik.

A protektorátus területének törvényes fi-
zetési eszköze a német márka. További intéz-
kedésig csehkoronával is lehet fizetni. A ko-
rona beváltásának árfolyamát későbbi intézke-
déssel a birodalmi kormány állapítja meg.

A fenti dekrétum végrehajtására a német
birodalom belügyminisztere kapott megbízást.

Frick birodalmi belügyminiszter Prágában.

Berlinből jelentik: Frick birodalmi belügy-
miniszter Hitler parancsára repülőgépen Cseh-

ország-
tus tova

á- | szervezésének főelvei és részletei kidolgozásá-
g- | ban irányító legyen.

Hacha volt a csehországi elnök Kvalkovszki volt külügyminiszterrel együtt megjelent a Hradzsinban Hitler kancellár előtt

Ribbentrop rádióelőadása Prágában a cseh-morva terület fölötti német birodalmi protektorátusról

Prágából jelentik: Hitler kancellár protektorátus-szervező rendeletét mindjárt a megszövegezés után s még a közzététel előtt Ribbentrop külügyminiszter közölte Hacha volt köztársasági elnökkel. A volt államfő erre Kvalkovszki volt külügyminiszterrel együtt megjelent a német birodalmi vezér hradzsini szállásán és közölte, hogy az alkotmányozó rendeletet tudomásul vette.

Hitler csütörtökön délelőtt a Hradzsinban fogadta Prága városának és a város német lakosságának képviselőit. Dr. Klapka, a város főpolgármestere üdvözölte Hitlert a lakosság nevében és kérte, hogy vegye vednökség alá Prága városát és a cseh népet.

Pfützner professor, Prága német alpolgármestere a németek nevében üdvözölte Hitlert. Elmondotta, hogy a németek harci állásaikban maradtak a felszabadítás pillanatáig, mely hártalan boldogsággal töltötte el őket.

Hitler rövid beszédben válaszolt, amelynek során Cseh- és Morvaországnak a béke és kulturális fejlődés hosszú korszakát jósolta be.

Prágából jelentik: Ribbentrop német külügyminiszter a prágai rádióban csütörtök este felolvasta Hitler rendelettörvényét, amelynek alapján Csehország és Morvaország kormányzása a jövőben történni fog. A külügyminiszter a rendelettörvényt rövid beszéddel vezette be, amelynek során többek között a következőket mondta:

— Kénytelenek voltunk véget vetni az erőszak, széthúzás és az önkény rendszerének, amely a német „Lebensraum” e vidékét zavarta. Ez a vidék állandó fenyegetést jelentett a békére. A csehszlovák államnak nem sikerült megszervezni a népek együttműködését és együttélését ezen a területen és nem sikerült fenntartani a békét. Németország nem engedhette meg e zavargások folytatását és elhatározta, hogy közbelép a rend helyreállítására. A történelem azt mutatja egyébként, hogy a német nép olyan tulajdonságokkal rendelkezik, amelyek alkalmasakká teszik arra, hogy fenntartsa a rendet ezen a területen.

Ezután Ribbentrop Nagy-Németország nevében kihirdette a cseh és morva protektorátus létesítéséről szóló rendelettörvényeket.

Hitler kancellár elutazott Prágából.

Prágából jelentik: Csütörtök este Hitler birodalmi vezér és kancellár a cseh fővárosból elutazott. Utiterve szerint Böhmsch-Leipa felé indult vissza, s a morva fővárost, Brünn-t is utba ejti. Pénteken pedig Pozsonyba érkezik a szlovák kormány meglátogatására.

Az új területek katonai és polgári vezetői.

Prágából jelentik: Hitler kancellár a cseh terület kerületi főnökéül Henlein Konrád szudéta-német birodalmi helytartót nevezte ki, a morva területre pedig Buerckel ausztriai birodalmi biztost. Csehország és Prága katonai parancsnoka Blaskowitz tábornok lett, a Morvaországé List tábornok, míg az egész cseh-morva protektorátus területén a teljes hatalmu főparancsnoki hatáskört Brauschitz vezérezredes-tábornok teljesíti.

Első intézkedések a kormányzati és közigazgatási folytonosság fenntartására.

Prágából jelentik a Rador: Brauschitz vezérezredes a következő hivatalos közleményt bocsátotta ki:

„Mint Csehország végrehajtó hatalmának főnöke elrendeljük:

1. Henlein Konrád kinevezetett birodal-

mi biztosul és kerületi főnökül. Hatásköre alatt áll az egész terület közigazgatása, Prágát is beleértve.

2. Az egész eddigi közigazgatás továbbfolytatja működését úgy, mint a múltban; különösen a rendőrség, a posta, vasutak és a többi közintézmények.

3. A gazdasági életnek nem szabad megállnia, folytatnia kell működését minden zavar nélkül. Mindenkinek helyén kell maradnia és folytatnia a munkát.

4. Föltétlenül szükséges, hogy mindenki engedelmességedjék a katonai és polgári hatóságoknak, melyek parancsaim szerint dolgoznak. Mindenki tartsa tiszteletben ezek rendelkezéseit, hogy így a közös érdekeket szolgálja.”

A közlemény még tudtul adja, hogy Morvaország területén Buerckel a polgári közigazgatás birodalmi biztosa és kerületi főnöke.

Blaskowitz tábornok, a német hadsereg harmadik szárnyának parancsnoka kiáltványt intézett Prága lakosságához. Kiáltványában értesíti a lakosokat, hogy a Csehország feletti végrehajtó hatalmat Hitler kancellár parancsából ő vette át. Blaskowitz tábornok kiáltványa jelzi, hogy a polgári közigazgatás főnöke Henlein Konrád s ez a közigazgatás párhuzamosan működik a hadsereg parancsnokságával. Blaskowitz tábornok kiáltványa értesíti a lakosokat, hogy a közhivatalok folytatják munkájukat. Ez a rendelkezés vonatkozik a rendőrségre, a postaigazgatóságra, vasutigazgatóságra, a közüzemekre és főképpen a gazdasági életre.

A szlovák állam a német birodalom védelme alá helyezte magát

Prágából jelentik: Tiso szlovák miniszterelnök a következő táviratot intézte Hitler kancellárhoz:

— A nagy német birodalom vezére iránt érzett bizalomtól eltelve, a szlovák állam az Ön védelme alá helyezi magát. A szlovák állam kéri Önt a védelem elvállalására.

Hitler kancellár a táviratra a következőkben válaszolt:

— Elismerem az Ön táviratának vételét és ezennel elvállalom a szlovák állam védelmét. Budapestről jelentik: Tiso és Hitler táviratváltásával kapcsolatban a nemzetközi jog szakértői magyarázatot adnak a protektorátus és a védelem közötti különbségről. Protektorátus alatt függőségi viszonyt értenek, amelybe külpolitikai, külügyi és hadügyi téren a protektorátus alatt lévő államnak nincs önrendelkezési joga. Ilyen protektorátus alatt álló területek például Tunisz, Marokkó, Madagaszkár.

A védelem aláhelyezés alatt azt értik, amikor egy kis államnak valamelyik nagyhatalom csupán a védelmét biztosítja. Ilyen kis állam például San-Marino és Andorra.

Német csapatok bevonulása a szlovák-ruszin határvidékre.

Pozsonyból jelentik: Mach Sándor propagandaügyi miniszter csütörtökön délelőtt nyilatkozatot tett a külföldi újságíróknak. Elmondotta, hogy mindaz, ami Szlovákiában

történik, a szlovák kormány tudtával és beleegyezésével történik. Beismerte, hogy a német csapatok Eperjesre is bevonultak, valamint a Ruszinszkóval határos más szlovák területre is. A németek bevonulását Mach Sándor a következőkkel indokolta:

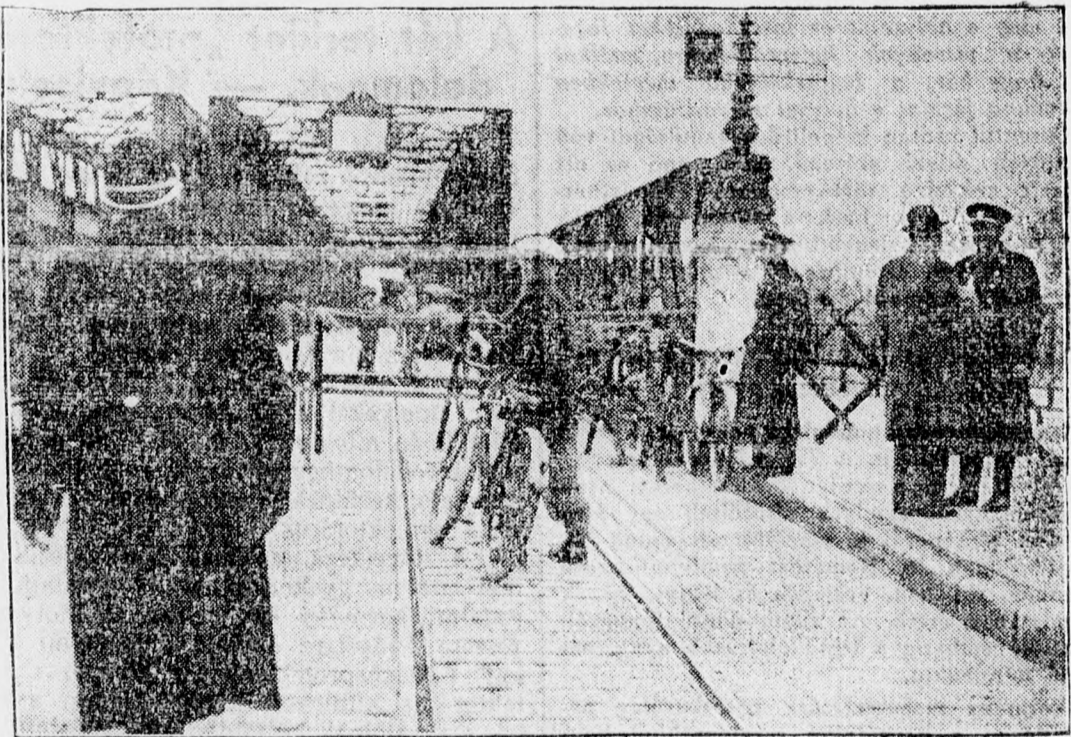
1. 1921 óta Szlovákia határai Ruszinszkó felé nincsenek teljesen tisztázva.

2. Jelenleg Ruszinszkóban magyar hadintézkedések folynak.

3. Ruszinszkóban még cseh csapatok vannak.

4. A cseh csapatok mellett Szics-alakulatok is nyugtalanságot idéznek elő.

A német csapatok egyttal biztosítják a békét és a nyugalmat. A szlovák kormány és a német katonai parancsnokság között kölcsönös megegyezés van és rendelkezéseiket egymás beleegyezésével adják ki. Egyedül Malackán történt, hogy a német katonai parancsnok más rendelkezést adott ki, mint a szlovák kormány; azonban itt is sikerült a félreértést megszüntetni. Mach Sándor azután nyilatkozott a morvaországi szlovákok kérdéséről. A morvaországi szlovákok ugyanis mozgalmat indítottak abban az irányban, hogy őket is csatolják Szlovákiához. Szlovákia ezt a mozgalmat sohasem támogatta, de reméli, hogy a kérdést kedvezően fogják elintézni.

A pozsonyi Duna-hid, amelyet „spanyol-lovasokkal” zártak el.

A magyar csapatok előnyomulása Ruszinszkóban

**Elfoglalták Husztot, s a Tiszavölgyön Técsőig haladtak.
Vereckénél elérték a lengyel határt**

Budapestről jelentik: A magyar honvédség parancsnoksága csütörtökön este 8 órakor a következő hivatalos jelentést adta ki: A Tisza völgyében előnyomuló csapatok bevonultak Husztra, honnan folytatták az előnyomulást és éjjel 11 óra után Técsőre érkeztek. A Borsava völgyében lévő csapatok Bilken át Dolha irányában haladnak előre. A munkácsi csapatok Volócon és Vereckén át elérték a lengyel határt. Az Ung völgyében haladó csapatok harc után Perecsénybe jutottak. A magyar csapatok zord időben, járhatatlan utakon hófúvásban haladnak előre. Az itteni járhatatlan utak még a világháború idejéből emlékeztetnek.

Alsó-Vereckéről jelentik: Az itt előhaladó csapatok főteste folytatta útját és az egyik útelágazásnál apróbb csapatteket küldött a fontosabb kisközségek birtokbavételére. A kisebb honvédsapatokat a hegyek között váratlanul nagy létszámú szics-terroristák tartóztatták fel. A terroristákat gyalogsági tüzérség is támogatta. A honvédek véres harc után visszazorították a terroristákat. A szicsgárda sok embert veszített, 46-ot a honvédek foglyul ejtettek. Varsói jelentés szerint Szolyva közelében a 36-ik csehezrednek az egyik zászlóaljja is megkísérelte az ellenállást. A honvédek ezeket is visszazorították. A csehek közül 14-en haltak meg és 40-et foglyul ejtettek. Kárpát-ájról tömegesen érkeznek a menekültek a lengyel határra. Csütörtökön délután érkezett az első menekültekkel telt vonat 543 utassal.

A lengyelek barátságnyilvánítása a magyar hadsereg iránt.

Varsóból jelentik: Arra a hírre, hogy a magyar csapatok elérték a lengyel határt, a szenátus félbeszakította ülését. *Midzszinszky* elnök hivatalosan bejelentette, hogy a magyar honvédek előőrszei elérték a lengyel határt. A lengyel szenátus tagjai viharosan éltették Magyarországot.

Varsóból jelentik: A vereckei határnál az ideérkező magyar csapatokat a lengyel hadsereg egy díszőrsége fogadta, s egy nagyobb tiszti különítmény is jelent meg üdvözlésükre *Spiehovicz* tábornok, Lemberg védője vezetése alatt. Verecke község népe is ünneplően kivonult a magyar csapatok elé. A lengyel tiszti különítmény vezetője és több tagja üdvözlő szavakat mondott az érkezőkhöz, s a magyar csapatok nevében *Béldy* Alajos tábornok válaszolt. A baráti találkozó lefolyásáról a varsói rádió helyszíni közvetítést is adott.

Varsóból jelentik: Lengyel főváros lakossága csütörtökön este ünneplő tüntetést rendezett a varsói magyar követség előtt. *Hóry* András magyar követ előtt előbb a világháború rokkantjainak küldöttsége jelent meg és egy ulánus lándzsán átadták a magyar és a lengyel lobogót. Azután a *Báthory* lengyel-magyar egyesület küldöttsége tisztegett a magyar követ előtt.

A követség épülete előtt hatalmas tömeg gyűlt össze és lelkesen éljenzte Magyarországot.

Figyelem!

Mélyen leszállított áron kaphatók
Dr Karácsonyi János püspök
összes művei:

A magyar nemzet honalapítása 896-997	ára 40 lel helyett 20 lel
Új adatok és új szempontok a székelyek régi történetéhez	ára 50 lel helyett 20 lel
A magyar nemzet áttérése a nyugati kereszténységre	100 lel helyett 50 lel
Szent Ferenc rendjének története Magyarországon 1711-ig I.	300 lel h 150 lel
Szent Ferenc rendjének története Magyarországon 1711-ig II.	300 lel h 150 lel
Vidéki megrendeléseknél plus 15 lel portó.	

kormányzóját, valamint Magyarországot. *Hóry* András követ megjelent az erkélyen és megköszönte a lelkes ünneplést, megemlékezve azokról, akik véruket ontották a közös lengyel-magyar határra. Néhány pillanatnyi csönd után a tömeg ütemesen kiáltotta: Tisztelet a meghalt hősöknek. Ezután az összegyűlték elénekeltek a lengyel himnuszt és más nemzeti énekeket. A tüntetés több, mint háromnegyed óra hosszáig tartott.

A magyar államfő üdvözlő távirata a lengyel államfőhöz.

Budapestről jelentik: *Horthy* Miklós Magyarország kormányzója abból az alkalomból, hogy a magyar honvédek elérték a lengyel határt, táviratot intézett *Moscinszky* lengyel köztársasági elnökhöz. A távirat történelmi jelentőségének jelzi a lengyel-magyar közös határra való eljutást, s e történelmi pillanat érzésére utalva, a magyar kormány üdvözlőt küldi a lengyel köztársaság elnökének, valamint a lengyel nemzetnek, úgy a maga mint a magyar nép nevében.

Angol és francia visszahatás a csehországi átalakulások miatt

**Rosszáló angol jegyzék Berlinhez. — Lebrun francia elnök
londoni útja**

Londonból jelentik: *Sir Neville Henderson* berlini angol nagykövet kormánya megbízásából jegyzéket nyújtott át a német kormánynak. A jegyzék részletesen ismerteti az angol kormány felfogását az elmúlt huszonegy óra eseményeiről. Hírek szerint a szöveg lényegében azonos *Chamberlain* miniszterelnök alsóházi beszédével, de kissé határozottabb hangú.

A cseh események miatt az angol politikai körökben mind erősebb a visszahatás. A sajtó vezető lapjai közül a *Manchester Guardian* (nagypári érdekeltségű lapja), a *Daily Herald* (a munkáspárt lapja) és a *Daily Telegraph* (független konzervatív lap) egyaránt azt a szemrehányást fejezi ki, hogy a kormány politikája nem elég erélyes. Ezen volt külügyminiszter különösen élénk tevékenységet fejt ki a kormánypárton belül, hogy a *Chamberlain* elleni elégedetlenséget főlítsa. Közele eshetőségnek veszik, hogy kormányalakítás fog történni a nagyobb nemzeti koncentráció irányában s e-

Tiso szlovák miniszterelnök, aki — mint megírtuk — Berlinben folytatott tanácskozásokat Hitler vezér és kancellárral. Ez a kép a tempelhofi repülőtéren odaérkezésekor készült Tiso miniszterelnökről.

ben Eden is részt fog venni és a németellenes kormányzati irányt ismét visszahozza.

Párizsból jelentik: A francia fővárosban az a hír terjedt el, hogy az angol kormány Londonban angol és francia értekezletet kíván összehívni a közép-európai helyzet megvizsgálására. Ugy tudják, hogy *Lebrun* köztársasági elnököt londoni útjára *Daladier*, *Bonnet*, *Gamelin* vezérkari főnök és *Darlan* tengernagy is elkísérik. Londonban hivatalos helyen semmit sem tudnak *Daladier* útjáról. *Lebrun* köztársasági elnök utazása társadalmi jellegű ugyan, de útjára *Bonnet* külügyminiszter is elkíséri.

Halifax külügyminiszter csütörtökön délután hosszasan tanácskozott *Chamberlain*nel, majd *Corbin* francia nagykövetet s később a cseh ügyvivőt fogadta. A *Press Association* szerint a prágai angol diplomáciai képviselő visszahívása kérdésében még nem történt döntés.

Ruszinszkó kérdése az angol alsóházban

Londonból jelentik: Az angol alsóház csütörtök délutáni ülésén egyik ellenzéki liberális képviselő utalt arra, hogy Szlovákia függetlené nyilvánítván magát, Ruszinszkóra nézve is új államhelyzet állott elő. Kérdést tett, hogy az angol kormány hajlandó-e támogatni Ruszinszkó önállósági törekvéseit, illetve azt, hogy ez a terület maga döntsön további sorsáról. *Chamberlain* miniszterelnök azonnal felelt és azt mondotta, hogy Ruszinszkó ügye a ru-

tén és magyar nép közötti megegyezésre tartozik s Anglia beavatkozására nincs szükség.

A lordok háza egyhangúlag megszavazta a nemzetvédelmi kölcsön összegének kétszeresére emelését.

Londonból jelentik: A lordok házában karfelemeléssel, egyhangúlag elfogadták azt a törvényjavaslatot, mely a kormánynak felhatalmazást ad, hogy a nemzetvédelmi kölcsön összegét 400 millió fontról 800 millióra emelje.

Az olasz minisztertanács elhatározta a köztisztviselő általános fizetésjavítását

Rómából jelentik: Az olasz minisztertanács csütörtökön *Mussolini* elnöklésével ülést tartott. Ez alkalommal elhatározták, hogy minden köztisztviselő fizetését fölemelik. A nagyobb fizetésű tisztviselők illetményei 6 százalékkal, a kisebbeké 8 százalékkal emelkednek

magasabbra.

Együttal elhatározta a minisztertanács, hogy úgy a földadó igazságosabb kivétele, mint a földtulajdon viszonyainak teljes rendezése végett a földbirtok-nyilvántartást általános felülvizsgálat alá veszik.

Megegyezés létesült a temesvári katolikus hitközségek magyar és német vezetői között

Ertekezlet a püspöki iroda meghívására. Magyar és német kulturális tagozatok az egyes hitközségekben. A magyar és német nemzetiségi kataszterek felfektetése

Temesvár. Saját tud. A püspöki hatóság a tavaly általános püspöki intézkedésre elhalasztott egyháztanácsi választásokat — miként már jelentettük — az egyházmegye valamennyi hitközségére nézve április 16-ára rendelte el. Az egyházközségi választásokra való tekintettel a helybeli hitközségek több német nemzetiségű tanácstagja beadvánnyal fordult a püspöki hatósághoz és kívánta a külön német és magyar hitközségi tagozatok felállítását. Csakhamar német részről felhívás jelent meg külön választólistákra nézve, amelyben minden német nemzetiségű hitközségi tagnak kötelességévé tették csak ezen listán jelölni, illetve erre szavazni. A németek részéről befizetett hitközségi adók csak német jellegű intézeteknek jussanak, stb. A beadvány és a felhívás nyomán az egyes temesvári községekben máris élénken foglalkoztak a választásokkal s az azzal kapcsolatos kérdésekkel s ezekkel a sajtó is foglalkozni kezdett.

A hitközségek egységes voltának megóvására, valamint a békés megegyezés elérésére a püspöki iroda részéről úgy a német, mint a magyar hitközségi tanácsok vezető tagjaival előzetes megbeszélések történtek, majd

a püspöki iroda közös értekezletet hívott egybe.

Az értekezleten *Waltner József* dr. kanonok, püspöki irodaigazgató elnökölt, aki egyébként a megbeszélések kezdeményezője is volt, jelen voltak *Korner József* dr. általános püspöki helynök és *Gábrriel József* dr. egyházmegyei ügyész is. Az értekezleten résztvettek magyar részről: *Kakuk János* dr., a Magyar Népközség bányászati tagozata szervezőbizottságának elnöke, *Martzy Mihály*, a Katolikus Népszövetség temesvári egyházmegyei tagozatának elnöke, *Lázár László*, *Meiszner Vilmos*, *Risztics György* dr. *Rajka Géza* dr., *Bogma Miklós*, *Kovács Béla* dr., *Várneky Géza* mehalai hitközségi elnök és *Ürdög János*. Német részről: *Kern Pál* kereskedő, aki a német listára vonatkozó

felhívást közzétette, *Spahl Vilmos*, *Wolf Hans* dr. és *Weresch Hans* dr. Banatia-tanárok, *Andres Ferenc* dr., *Schnitz Ferenc* dr., volt német alpolgármester, *Schütz József* dr., *Schäffer József*, *Riesz József* dr. kerületi főnök és *Pauli Miklós* dr.

A tanácskozások három órán keresztül tartottak, végül is megegyezés jött létre, amennyiben az elnökség ajánlatát elfogadta az értekezlet és azt leszögezte. A megegyezést a következő hivatalos közlemény ismerteti:

Hivatalos közlemény a megegyezésről

„A püspöki hatóság elvben elfogadja a német egyháztanácsosok javaslatát.

Miután a javaslatnak törvényes elfogadása az alapszabályok megváltoztatását vonja maga után, ezen miniszterileg jóváhagyott alapszabályok átdolgozásáig más megoldást kell találni.

Ideiglenes megoldást képez a következő javaslat:

1. Minden hírlapi vita azonnal beszüntendő.
2. Az egyháztanácsi választások közös listával történnek. A magyarok és németek az egyháztanácsi mandátumoknak ötven-ötven százalékát kapják, a jelölést a vonatkozó csoportok megbízottai végzik.
3. A választmányban teljes paritásnak kell uralkodnia, amiről a püspöki hatóság is gondoskodni fog.
4. Az egyes nemzetiségek tanácsstagjai különálló szekciókat alkotnak. A szekciók házi rendjét a szekciók javaslatára a püspöki hatóság állítja össze.
5. A szekciók saját egyház-kulturális ügyekben önkormányzattal és önálló vagyonezeléssel bírnak.
6. Az egyházi szükségletekre vonatkozó költségvetést a közös választmány állítja össze.

Ezen költségvetés fedezésére szükséges megadóztatást az alapszabályilag előírt bizottságok végzik, amelyekben szigorú paritás őrzendő meg. A szekciók egyház-kulturális intézményei — iskolák — részére a szükséges költségvetést és megadóztatást a közös választmány szorgalmazza és a befolyó pénzeket arányosan fizeti be a közös pénztárba és a szekciók pénztárába.

7. A szekciók gondoskodnak a szükséges kataszter, illetve írásbeli hovatartozási nyilatkozatok kiállításáról és felfektetéséről.

Ezen megállapodások alapján tartják meg április 16-án az öt temesvári hitközségben a választásokat. Mértékadó helyen a megállapodáshoz a következő magyarázatot fűzték: A választás, mint a legutóbb is, közös megegyezéses listával történik. A nemzetiségi arányszám az elfogadott javaslatban meg van határozva. Az egyes hitközségek belső életében lényeges újítás a két nemzetiség szerint megosztó egyház-kulturális tagozatok létesítése, mert kulturális tagozatokról van szó, amelyek az illető hitközség keretén belül működnek. Az egyes plébániákon csak egy, egységes hitközség van. Minden hitközségnek jogilag csak egy költségvetése van kifelé és egy pénztára, a tagozati költségvetések az általános költségvetés keretébe illeszkednek bele. Újítás a hitközségi tagok nemzeti hovatartozásának szerinti kataszter összeállítására is, amelyet írásbeli nyilatkozatok alapján fektetnek fel.

XII-ik PIUS pápa

Oszentsége

magasztos, lélekemelő beszédei, amelyeket pápai legátusi minőségében az az eucharisztikus világkongresszuson elmondott, valamint a róla és magáról a kongresszusról készült több száz gyönyörű

mélynyomatu fénykép emelik az

EUCHARISZTIKUS EMLÉKALBUM

értékét, mely nemrég került Romániában forgalomba és amely megrendelhető az

ECCLESIA könyvkereskedésben

Nagyvárad, Str. Regele Carol II. No. 1

A díszes kiállítású album ára 420 lei, plus 30 lei portó.

A nagy érdeklődésre való tekintettel még ma adja fel megrendelését.

A fénykép

Írta: Bisztray Kálmán

Az egyik sarokban iparoslegények kártyáztak, kitartóan és szótlanul; az öreg kocsmárosnak csak ásításra tátott szája sötétlett a pult mögül; a falóra szaporán ketyegett az éjfél felé; az ivóban lankadt volt a hangulat és a megsűrűsödött dohányfüstben álmoság és éltalan unalom gomolygott. Csak Szikoric úrnak állt beszédre a kedve; két asztaltársának a feje immár gyakran lehuppant a kockás abroszra és maguk sem tudták volna megmondani, mi tartja még együtt őket: a cselekvésre képtelen álmoság-e, vagy a félelem hideg és magányos otthonuktól. Mert Szikoric úr üres mondatai és unalomig ismert beszédtemája semmi esetre sem szögezte a székhöz őket.

Szikoric úr — mint legtöbbször — most is a fiairól beszélt:

— ... a nagyobbiknak már most is nagy hasznát veszem; lefejtí a rossz talpakat, kezem-ügyébe ad minden szerszámot, jobban megkeveri a csirizt, mint én magam, olyanra fényesíti a kész cipőket, mint a tükör, a sarkalásokat meg már egészen rá lehet bízni. És kedvvel csinálja ám a gyerek! A múltkor is már majdnem bottal zavartam a műhelyből, hogy menjen egy kicsit a levegőre. De nem az! Megmakaesolja magát, hogy édesapám így, édesapám úgy, édesapám agyondolgozza magát itt miattunk, én meg tán menjek labdát rugdosni a rétre! Hát ilyen jó gyerek az...

Az egyik asztaltárs két álmos huppanás között

rámerezgettte szemét az órára és esetlenül föltápáskodott:

— Híjnye, mindjárt holnap lesz! Szikoric esdeklően nézett a távozni készülőre és szemében őszinte ijedség vibrált:

— No, csak nem megy már, drága jó Oszvát úr! Ne még, hadd mondjam el, hogy a múltkor a kisebbik fiam mit csinált... Na, még egy percere, drága jó...

De Oszvát úr már a kezét nyújtotta és oda-szólt a társának:

— Hát te, Sándor, még maracc?

Sándor ijedten kapta föl fejét a bóbiskolásból, kihörpintette fröccs-maradékát s már búcsúzott ő is.

Szikoric úr, szegény, kétségbeesetten kapkodott a kabátjuk után:

— De uraim, hát egy percere még! Ne hagyjanak még itt. Hagy beszéljek a fiaimról, az én két szép fiamról... Oszvát úr... Holiez úr... a fiaim...

Olyan volt Szikoric úr hangja, mint egy fuldokló segélykiáltása. Azok ketten összenéztek és gúnyos, gonosz fény villant a szemük mélyén. Ismerték szegény Szikoric úr hibbant agyának rögeszméjét: állandóan a fiairól áradozott, a fiairól, akik nem is léteznek, akik meg sem születtek, akiket csak Szikoric úr zavarodott és csaknem állandóan mámoros agya teremtett meg. De azt egyikük sem tudta, hogy milyen megrázkódtatás, vagy milyen halálosan áhitott, de valóra nem vált vágy pattantotta ki. Szikoric úr furcsa örületét. Nem is igen érdeklődtek utána: bolondoktól sem szok-

ták megkérdezni megbolondulásuk körülményeit, meg aztán talán ő maga sem tudná okát adni.

Oszvát úr és Holiez úr nézték Szikoric úr puffadt arcát, vérekes szemét, melyből parázslóan rimázkodott a kérés; talán valami szánalomfélét is éreztek a szegény, hullott ember iránt, valami gonosz hatalom mégis ajkukra adta a kérdést:

— Mondja, Szikoric úr, nincs magának egy képe a fiairól?

Szikoric úr elsápadt és kuszált homlokán egyszerűen kiütött a hideg veríték. Szája tanács-talanul kinyílt, mintha kiáltani akarna, vagy a lel-két kiléhelni, bütykös ujjai tétován markolázták a terítőt.

— Fényképem... Fényképem... — da-dogta elveszetten és majdnem leterítette a kétségbeesés.

A másik kettő, mintha ördög bújt volna beléjük, hangos nevetéssel sebezte Szikoric úr szívét:

— Na, miért van úgy begyulladva. Ha annyira szereti a fiait, biztosan csináltatott róluk vagy két tuat képet.

— Ne vicceljen már — döfött feléje a másik —, adja csak elő a belsősebiből azokat a fotografiákat, amik minden jó apánál csak úgy véletlenül megtalálhatók.

Szikoric úr már azon a ponton volt, hogy térdreborul kínzó elött, kegyelemért könyörögni. Azok is azt várták, hogy a szegény bolond most sírva, könyörögve vagy esetleg káromkodva a lábuk elé veti magát és beismeri, hogy hazudott, hogy örült, hogy a fiai csak beteg fantáziájában születtek meg. Ehelyett azonban Szikoric úr va-

A földművelésügyi miniszter válasza a székely közbirtokosságok emlékiratára

Székelyudvarhely. Saját tud. Nem régen közzöltük, hogy az udvarhelymegyei székely közbirtokosságok népes értekezlete a közbirtokossági sérelmeknek emlékiratba foglalását határozta el. Az értekezlet által megválasztott állandó bizottság Filó Ferenc dr., jogtanácsos vezetésével az elkészített emlékiratot Bucurestibe vitte s annak egyik példányát a földművelésügyi miniszternek, a másik példányt pedig Dragomir Silviu kisebbségi miniszternek adta át, aki igen szívélyesen fogadta a bizottságot és a legmesszebb menő támogatását helyezte kilátásba.

A földművelésügyi miniszter az egyes kérdésekre a következőkben fejezte ki álláspontját:

1. A vágterek kitermelésére nézve fennálló jelenlegi rendszer csak törvényhozási uton, vagyis új törvény alkotásával változtatható meg. Ez iránt tehát külön kérvényt kell benyújtani. Különben a szövetségi törvény módját ad ahhoz, hogy a birtokosság kebelében fakitermelő és értékesítő szervezetet alakítsanak meg közgyűlési határozat alapján, mely esetben a birtokosságoknak ezen szervezetek révén módjukban állana minden engedély nélkül az összes vágtereknek házi kitermelése. Addig is, amíg az egyes birtokosságok ezeket a szervezeteket megalakítanak, vagy amíg a törvény módosítása iránt való mozgalom sikerre vezetne, utasítást adot az erdőhatóságoknak, hogy a vágterek kisebb parcellákba osztassanak s azok nyilvános árverés formájának megtartása mellett a birtokosokból alakítandó csoportok

részére adassanak el. Minden birtokoságnak érdeke tehát, hogy a házi kitermelés biztosítása érdekében teljesen megbízható egyénekből alakítsanak ilyen csoportot, amely csoport a nyilvános árverésen formailag megvásárolná a vágteret s azt azután a birtokosok összességének rendelkezésére bocsátaná. Ebben az esetben a csoport tagjai, mint árverési vevők, a kitermelési engedély megadásával egyidejűleg bőven elláthatók szállítási és eladási bécákkal.

Minden különleges vizsga nélkül alkalmazza az állam a kisebbségi tanítókat

A magyar tagozatokat a gyermekek arányszáma alapján állítják fel

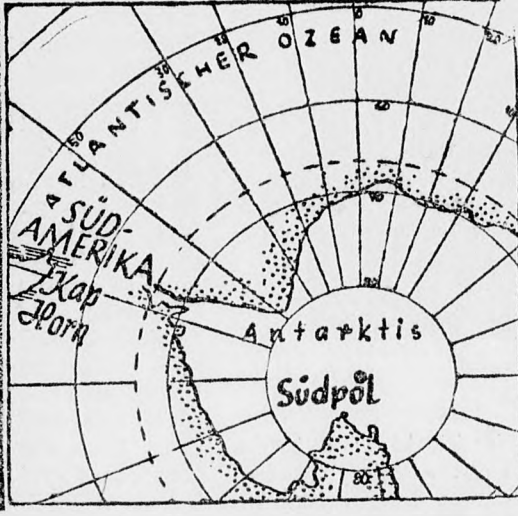
Bucurestiből jelentik: Mint ismeretes Dragomir Silviu kisebbségi miniszter nemrég az állami elemi iskolák kisebbségi tagozatainak felállítására ügyében közlést intézett a magyar és szász népközösségekhez. A magyar és a szász iskolákra vonatkozó szöveg nem volt teljesen azonos és esetleg félreértésekre adhatott volna alkalmat.

Bucuresti munkatársunk telefonjelentése szerint Dragomir kisebbségi miniszter és Pleancu tanügyi vezérfelügyelő a most folyó tárgyalások

2. Az erdőőrzési és erdőkezelési díjak tekintetében a miniszter úgy nyilatkozott, hogy csakis a tényleges kiadásoknak megfelelő összegekkel róhatók meg a közbirtokosságok s e tekintetben, úgyszintén a legelőterületeknek csakis egyféle kezelése és taxálása tekintetében vizsgálat bevezetését rendelte el a minisztérium az előterjesztett bizonyítékok alapján.

3. A minisztérium nem tartotta teljesíthetőnek azon kérést, hogy a tarvágás alá kerülő területeken még 5 évre engedjék meg a legeltetés, mert a felhozott indokokkal szemben a beültetendő terület rongálását eredményezné a legeltetés, valamint a talajnak alkalmatlanná tételét a csemeték megfogamzása szempontjából.

4. A kivénült vagy korhadat bokrok és fák kivágása a legelőkről semmiféle törvényes akadályba nem ütközik és erre engedély sem szükséges.

Ritscher német repülőkapitány és sarkkutató vezetésével a német Antarktisz expedíció az 1938-1939. évben 350 ezer quadratkilométernyi területet fedezett fel és térképezte le. Nagy sík területet, 3000 méteres hegyláncot, egy 4000 méteres hegycsúcsot mértek fel a Déli sarkon, az 5. fok nyugati és 15. fok keleti hosszúság között elterülő partvidéken és befelé a kontinensen, a 75. fok déli szélességre.

lami halálraszánt bátorságtól sarkallva fölugrott az asztaltól, szétárta karjait és a szemükbe ordított: — Fénykép kell nektek?! Másképp nem hiszitek el a fiaimat, az én drága, szép fiacskáimat? Hát lesz fénykép? Majd én megmutatom, hogy lesz fénykép!

Azzal imbolgó léptekkel a kijárat felé indult. Az ajtóból még visszafordult, mondani akart valamit; szeméből éppen ekkor bukott ki egy fehérén csillogó könnyesepp.

Másnap már kora este a kocsmában ült Szikoricis úr. Minden ajtónyitásra mohón az érkezőre vetette tekintetét, aztán családottan, dörmögve fordult el.

— Még majd nem gyünnök — dünnyögte magában és kerek arcára kiült a gyengeelméjük számandó, gyerekes félelme.

Már az ötödik fröccsöt fogyasztgatta, mikor végre megérkezett Osvát és Holicz úr. Szikoricis úr arca megkönnyebbülten földerült és vidáman integette az asztalához őket.

Diadalmasan nézett rájuk, mikor letelepedtek, de egyelőre még nem hozakodott elő szokott témájával. Arra várt, hogy azok kérjék tőle a begéért képet. A másik kettő azonban mintha megfeledkezett volna tegnapelőtti követeléséről, szótlanul ült az asztalnál.

— Foga van ám az időnek — vetette oda végre Osvát úr.

— Az ám, még havazni se tud a hidegtől — kapott a szón gyorsan Szikoricis úr, aki abban reménykedett, hogy az időjárásról majd csak a

fiaira terelődik a beszéd. Azok azonban nem vették fel a beszéd fonálát.

Szikoricis úr idegesen feszengett és nem tudta, mitévő legyen, hogyan provokálja ki a sorsdöntő kérdést. Pedig milyen szépen eltervezte ő, hogy asztaltársai majd kíváncsian, türelmetlenül és egy kissé talán kegyetlenül is lecsapnak rá a kérdéssel: „Na, Szikoricis úr, itt van-e a kép?” És akkor ő sértett önzérettel, diadalmas lenézéssel előhúzza zsebéből a képet...

De hasztalan várt erre a magasztos pillanatra. Azok ketten valami vitába merültek, ügylátszott, mintha teljesen megfeledkeztek volna az ő jelenlétéről.

Végül is nem tudta tovább magába fojtani a dicsékvést:

— Elhoztam ám! — ütött büszkén a balzsebére. — Itt van!

A másik kettő csodálkozva, értelmetlenül fordult feléje:

— Mit? Mi van itt!

Szikoricis úr bamba álmélkodással meresztette rájuk a szemét:

— Hogy mit? Még kérdezik?! Hát a fényképet! A Lacika fényképét!

Osvát úr és Holicz úr egyszerre emlékeztek vissza tegnap esti gonoszágukra és hitetlenkedve nézték, amint Szikoricis úr előhalássza a képet.

— A Gyurikáét nem találtam meg, — mentegetőzött szégyenkezve Szikoricis úr — valahová elhanyagodott, csak a nagyobbikét tudtam elhozni...

Azzal az asztalra tett egy réges-régi, fakult fényképet. Fakéreg-keményesű papírra volt ra-

során leszógték, hogy a magyar tanítókat a szükséges létszám betöltésére nem külön vizsga alapján veszik fel. Az állam csak felülvizsgálja, hogy képesek-e feladatuk betöltésére? Azt még nem lehet tudni, hogy hány új magyar nyelvű állami iskolát, vagy iskolai tagozatot létesítenek és ennek következtében az átveendő kisebbségi tanítók szükséges létszámát sem lehet megállapítani. Már áprilisban megkezdődik az összeírás. A magyar gyermekek arányszámát nem az iskolák jelenlegi létszáma alapján, hanem általánosan a lélekszám szerint fogják megállapítani.

A magyar gyermekek arányszámának megfelelő számú iskolát létesítenek majd és nevezik ki a szükséges oktatási személyzetet. Az állam nemcsak a jelenleg alkalmazás nélkül levő, hanem szolgálatban levő tanítókat is átvesz.

A református egyháznak is hetvennyolc iskolaügye van jelenleg a kisebbségi miniszter előtt. Ebből hatvan ügyet bíráltak már el, elutasítottak két kérést, másik két iskolát hiányos felszerelésének kiegészítésére utasítottak, míg a többinek megadták, a működési engedélyt, illetőleg a nyilvánossági jogot.

Időjárás

A bucuresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Csendes, általában derült idő várható, az északi szél megszűnik, az éjszakai fagy tovább tart, keleten eső és havaseső. A nappali hőmérséklet nem változik.

gasztva a kép, mely egy, a múlt század végének divatja szerint öltözött kislányt ábrázolt. Merev arccal bámult rájuk a fiú, fején széles-szalagos, kun-kori-karimájú pörge szalmakalap díszelgett, álla alatt óriási, fehér lepkenyakkendő terpeszkedett, rövid és szűk kabátján apró gyöngyházigombok felerlették, kabátujja alól pedig arasznyira kivirított manzsettája; világosszürke nadrágja valamivel térdén alul ért és szédítő iramban szűkült lefelé. Mindezenfelül egy fekete csontfogantyús sétatálcát tartott kacsián az ujjai között.

Ki tudja, honnan kerítette elő Szikoricis úr ezt az ósdi és immár neveltséges képet? Ócska lomjai közül szedte-e elő, vagy talán kölcsönkérte valahonnan? Sem Osvát úr, sem Holicz úr nem kutatta az eredetét. Sőt nem is mosolyogtak rajta. Mert fölötté látták Szikoricis úr aggodó, reménykedő tekintetét, melyből szinte fénylően sugárzott a féleszűk végtelen naivitása és valami ködös ösztönrel megmérgezték, hogy egyetlen gúnyos mosolygás is Szikoricis úr halálát jelentené; vagy... vagy talán kigyógyulna jótékony és melengető rögeszméjéből, ami a halálnál is fájdalmasabb lenne számára.

— Nagyszerű gyerek! — mondta elérzékenyedve, nagy torokköszörüléssel Osvát úr.

— Ember lesz ám ebből! — tódította Holicz úr. — Ígyunk az egészségire.

És a háromdecis poharak vidám csengéssel összekocodtak. A fejük felett, a sűrű füstben most mély emberi jóság és megértő szánalom gomolygott...

Vihar a sakkvilágbajnokság körül

Capablanca: Biztos, hogy visszavenném tőle a világbajnokságot!

M. Aljechin: En határozom meg, hogy kivel állok ki sakkozni!

I. Tartakover: Aljechin és Capablanca urak torzsalkodásait már régen unja az egész sakkvilág

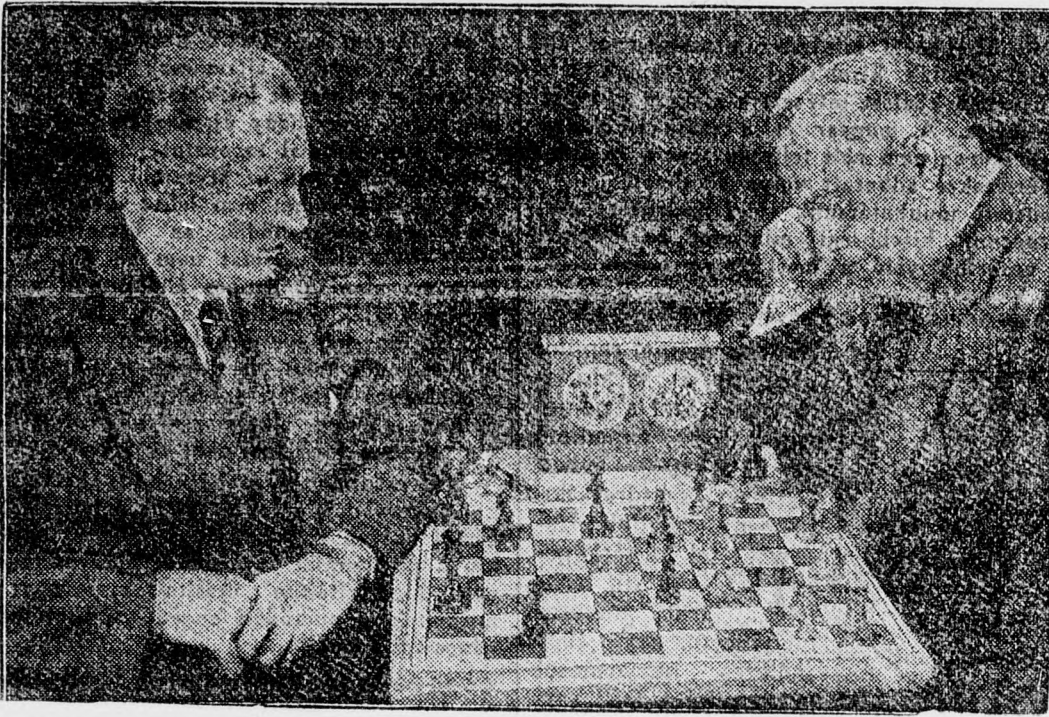
Párizsból írják: A párizsi sakkvilágot a világbajnokság kérdése tartja izgalomban. Tudvalevőleg, hogy 1937-ben az orosz származású Aljechin, — ma franciásan, Alekhine — elhódította a világbajnoki címet José-Raul Capablancától, Kuba bajnokától, aki viszont Emmanuel Daskertől, a nagynevű német matematikustól hódította el néhány esztendővel azelőtt a sakkvilágbajnoki címet. Aljechin egy ízben elvesztette a világbajnoki címet a holland Euweval szemben, de 1937-ben sikerült Euwet megvernie és így jelenleg ismét ő a világbajnok.

Aljechin és Euwe utolsó meccsége a Nemzet-

Itt megkérdeztem a kubai mestert, mi a véleménye a jelenlegi sakk mesterek nivójáról?

— Aljechin kétségkívül egy klasszissal jobb valamennyi többi sakkozónál. A fiatal játékosok közül az észtországi Keres a legtehetségesebb, bár legutóbb megverték Oroszországban. Zseniális játékos, de még nem eléggé kiforrott, de hiszen még alig több húszesztendősnél. A magyar sakkozók közül Szabó igen tehetséges játékosnak látszik, de még nem lehet tudni, megéri-e valaha is a világbajnokságra. De hiszen ő is még nagyon fiatal!...

A temperamentumos kubai játékos újra Aljechinre tereli a beszédet, akire éktelenül haragszik.

Capablanca és Aljechin egyik mérkőzéséről készült felvétel

közi Sakkszövetség rendezte meg a világbajnoki versenyeket. A szövetség döntötte el azt is, hogy kinek van és kinek nincsen joga a világbajnokot versenyre hívni ki. Aljechin azonban szakított ezzel a szokással; szerinte a világbajnok szuverén joga, meghatározni, hogy kivel áll ki sakkozni a bajnoki címért és a feltételeket is egyedül ő szabja meg! Emiatt legutóbb parázs botrány is volt Capablanca és Aljechin között, miután Kuba bajnoka, — aki egyúttal a párizsi kubai követség kereskedelmi attaséja is, — mindenáron vissza szeretné hódítani Aljechintől a világbajnoki címet.

A mérges Capablanca.

Érdekesnek tartottuk tehát kérdést intézni az érdekelt felekhez a sakkvilágbajnokság körül felmerült vitás kérdések dolgában. Don José-Raul Capablanca a párizsi Hotel Regina-ban levő lakásán fogadott.

— A következőképpen áll a dolog, — mondotta Capablanca tudósítónknak. — Tavaly már úgy állott a helyzet, hogy az argentinai sakkszövetség, Roberto Grau volt argentinai sakkbajnok vezetése alatt megrendezi mérkőzésemet a világbajnoki címért. Felváltva játszottunk volna Buenos-Airesben és Montevideóban és én felajánlottam, hogy az egész bevétel a mérkőzés nyertesét illesse; a vesztes ne kapjon semmit! Láthatja, mennyire biztos vagyok a győzelemben!...

— Aljechin az utolsó pillanatban nem fogadta el a feltételeket és kijelentette, hogy nem áll ki velem mérkőzésre. Nem tudom mire alapozza ezt az elutasító választ, állítólag legutóbbi gyengébb versenyeredményeire hivatkozik, de elfelejti, hogy mind a semmeringi versenyen, mind pedig a holland A. V. R. O.-versenyen a lehető legkedvezőtlenebb körülmények között játszottam, tréning nélkül.

Capablanca már fel is áll, kisiet a hallból, beleül a hotel előtt álló nagy, amerikai kocsijába és elhajt, saját maga vezeti a kocsit, meg kell hagyni: bravúrosan. A Régence-kávéházba megy, ahol valaha Napoleon is sakkozott. De nem sakkozni fog, hanem — mérgeben! — bridzsezni, délután megszokott partnereivel.

Aljechin nem mérkőzik, nem vitatkozik, nem nyilatkozik.

Aljechint a párizsi Diadalív közvetlen közelében, az igen előkelő Caissa-Sakk-klubban sikerült megtalálnunk, ahol elsősorban a párizsi orosz kolónia sakk-kedvelői adnak egymásnak találkát. A falon híres sakkozókát ábrázoló metszetek, többek között Daumier híres rázkarca.

Aljechin lassan, fontoskodva beszél: nem hajlandó nyilatkozni!

— Véletlen szerencse, hogy itt talál! Holnap

Margaret Mitchell:

Elfujta a szél

Több mint kilencszáz oldal ez a hatalmas alkotás, amelyen szerzője hét évig dolgozott. Egy nagy szerelem és egy nép élet-halálküzdelmének regénye, de ugyanakkor döbbenetes hűségű történelmi munka és ragyogó lélektani tanulmányok sorozata. A cselekmény olyan bősodru, mint a kiáradt Mississippí — de ugyanakkor a lélekrajz, az emberábrázolás minden értéke is meg van benne.

Ara 254 lei és portó.

Singer és Wolfner kiadása.

utazon Dél-Amerikába, ahol nagy sakktornét abszolválok... Tekintse úgy, mintha már el is utatam volna!

— Egyedül utazik Dél-Amerikába? Capablancát miért nem viszi magával? Hiszen a világbajnokság...

Legyint:

— Nix világbajnokság! Capablanca olyan kis legényektől is kikapott Hollandiában és a Semmeringen, hogy nincsen joga engem mérkőzésre hívni ki... Ha még Flohr vagy Keres akarni kiállni ellenem...

— Nem bízhatná a Nemzetközi Szövetségre a bajnokjelölt partner kijelölését? Az ön elődje, Euwe...

— Nekem nem imponál a sakkszövetség! A nemzetközi sakkvilág lelkiismeretéhez apellálok. Ez az egyetlen fórum, amelyet elismerek. Egyelőre senkivel nem mérkőzöm a világbajnokságért, nem vitatkozom és — nem nyilatkozom.

A nyugodt Tartakover véleménye a Capablancá-Aljechin-vitáról.

Kövessük hát inkább a mérges Capablancát a Régence-kávéházba, ahol a világ legjobb sakkozói találkoznak, ha történetesen Párizsban vannak. Capablanca és bridzstársasága a sakkozók között ülnek; valamivel odább, diszkrétén, egy sarokban kopasz, alacsony, szemüveges úr hajol a fekete-fehér kockás tábla fölé. Sok kibic állja körül: Tartakover doktor ma is egyike a világ legjobb sakkjátékosainak.

Szívesen áll rendelkezésemre.

— A nemzetközi sakkvilág joggal elvárható, hogy Capablanca revansot kapjon Aljechintől. Capablanca 1936-ban holtversenyben az első és második helyet foglalta el a nottinghami versenyen; ugyanabban az esztendőben a moszkvai versenyen első helyen végzett.

— Jól tudom, hogy 1938-ban a Nemzetközi Sakkszövetség a cseh Flohrt jelölte ki Aljechin ellenfeléül. De Cseh-Szlovákia felbomlásával a cseh szövetség egész helyzete megváltozott. Visszatérve a Capablancá-Aljechin-ügyre, igaz, hogy amikor Capablanca Laskertől szerezte meg a világbajnoki címet, ő sem akart utána revansmérkőzésre kiállni az agg német mesterrel... Viszont emberileg érthető, hogy az, aki nagynehezen elérte a világbajnokságot, nem siet aranytálcán visszakinálni azt az elődjének!

Itt elmeséltem Tartakover dokornak, hogy milyen hangnemben nyilatkozott egymásról a volt és a jelenlegi világbajnok. Tartakover mosolyogva hallgatta elbeszélésemet, majd megjegyezte:

— Capablancá és Aljechin urak személye, személyeskedő torzsalkodásaik nem érdekelhetik a sakkvilágot. Bennünk ők csupán mint zseniális sakkozók érdekelnek. Mindkettőjük neve egy-egy korszakot jelöl meg a sakkozás történetében és mint sakkozók, — de csakis mint ilyenek — bizon érdemesek mély tiszteletünkre.

Ezzel a higgadt, kedves öreg Tartakover kezét nyujt, feláll és visszasiet félbemaradt sakkjátékszínházhoz a diszkrét, de a kibicék által mégis ugyan csak látogatott sarokba...

2000 éves olajfinomító

Mezopotániában, Kirkuk és Moszul közötti országút szomszédságában, a boltozatos tetejű, apró arab kunyhók között emberemlékezett óta áll egy hombrszerű épület. Egetett agyagból van s alakja olyan, mint egy gubbasztó elefánt. Tetején kicsiny kémény látható, amelyből szakadatlanul ömlik a fojtó, nehéz füst. A környéken mindenki tudja, hogy ebben a különös alakú épületben — olajat párolnak. A kezdetleges kemence gazdája ugyanolyan kezdetleges módon végzi az olajfinomítást, mint évszázadokkal ezelőtt, az ősei. A kohó tulajdonjoga ugyanazon családon belül nemzedékről-nemzedékre öröklődik. Nemrégben egy angol kutató pontos utalást talált egy ősi feljegyzésben erre az olajfinomító műhelyre. A régi feljegyzés többek között a következőket írja: „A karavánút közelében egy forrás található, amelyből nem víz, hanem folyékony föld fakad. Egy ott lakó férfi főzi ezt a folyadékot mindaddig, amíg olyan víz lesz belőle, amelytől minden fátkya világossabban lobog”. A régi feljegyzés felkeltette a tudományos világ érdeklődését a kirkuki út mentén álló üzem iránt. Szakemberek vizsgálták meg az óriási anyagkohót s arra a meglepő felfedezésre jutottak, hogy a kemence alapjai legalább kétezerévesek. Nyugodtan megállapíthatjuk tehát, hogy ez az arab olajfinomító a világ legrégebbi üzemből levő ipari vállalkozása.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

ELŐFIZETESI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 900, félévre 450
negyedévre 225, egy hóra 75 lei.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postatakaréppénztári csekszámlánk száma: 80.037

Telefon: 12-27.

Kolozsvári szerkesztő: **dr Sulyok István.**

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

Tél a tavaszban. Nagyvárad. Saját tud. Az egész országból téliesre fordult időjárásról érkeznek jelentések. Udvarhely megyében 5-6 fokos hideget mérnek reggelként. Predealon, a Bán-ságban hó esett. Nagyváradon ma délben félórás tartó havazás volt, mely után azonban enyhe, tavaszias nap sütött ki.

KOBURG-GOTHA HERCEG ELUTAZOTT ROMÁNIÁBÓL. *Bucuresti. Saját tud. Koburg-Gottha herceg, a Frontharcosok Szövetségének elnöke tegnap elutazott Romániából Bulgáriába.*

Zürichi zárlat. Párizs 11.69 fél, London 20.68 fél, Newyork 44.75, Brüsszel 74.35, Milánó 23.20, Amsterdam 234.25, Berlin 177, Szófia 540, Varsó 83.12, Belgrad 10, Bucuresti 337.

SCHWEGLER ALAJOS NYUGALMAZOTT PLEBÁNOS HALÁLA. Magyarországon hosszú és kínos szenvedés után e hónap 13-án elhunyt Schwegler Alajos nyug. plébános 67 éves korában. Az elhunyt igen képzett pap volt, aki sokáig tevékenykedett Krasznasándorfaluban, majd Krasznabéteken. Temetése szerdán volt Mezőteremen, a kerületi papság és a hívek nagy részvéte mellett. Az ünnepi gyászmisét Széibel István szatmári püspökségi irodagazgató mondotta, a gyászszertartást pedig Krizstik János esperesplébános végezte.

Nagyváradon befejezték az italmérsi engedélyek fényképpel való ellátását. Egy legutóbb kelt miniszteri rendelet alapján minden poharanként kimérő italmérőnek kötelezővé tették, hogy italmérsi engedélyt fényképpel lássa el. Ezeket a munkálatokat a pénzügyigazgatóság szeszgyosztályán honyolitották le. Ma a belényesi italmérők kerültek sorra és ezzel a munkálatok be is fejeződtek. Arra való tekintettel azonban, hogy az ellenőrzés során különböző okok miatt többen nem jelentkeztek, a nagyváradi pénzügyigazgatóság szeszgyosztálya kivételesen megengedte, hogy ezek az italmérők szombaton, illetve hétfőn jelentkezzenek a pénzügyigazgatóság II. emelet, 35. számú szobájában.

MAGYAR KATOLIKUS UJSÁGIRO FOLMSIKERE. Budapestről jelentik: Kolba Gyula, a *Nemzeti Ujság* színházi és filmkritikusa, meghívást kapott az amerikai Lakner Filmservice-hez, ahol a mozi- és filmreklám irodalmi és művészeti irányítását lesz hívatva végezni. Kolba Gyula új munkakörében is bizonyára nagy szolgálatokat fog tenni a filmkultúrának.

Hegyszegesek a lábait?

Fontos!

Olvassa el

Dr Engländer Árpád:

Ludtalp, bokasüllyedés és egyéb láblájdalmak

megelőzése, kezelése és gyógyítása című könyvét. A különféle fájdalmas és kellemetlen lábbajokban szenvedőknek akar ez a kitűnő könyv segítséget hozni.

A tartalomjegyzékből: A láb szerkezete — Bokasüllyedés — Lábsüllyedés — Ludtalp — Harántoltzat-süllyedés — A terpeszláb — Bőrkeményedés — Tyukszem — Kalapácsujj — Karomujj — Bűtvők — Lábhízdás — Körömbetegségek — Megelőzés, kezelés, védekezés és gyógyítás — Talpbetétek — A cipő — Gyógykezelések — A lábbetegségek kölcsönhatásai — Remény megbetegedések — Ischia. — Visszartárgyalás. Hogyan gyógyíthatjuk meg tökéletesen a beteg lábait?

Ára 65 lei és portó.

MEGHALT DÁNIEL PÁL FÖLDBIRTOKOS ÉS VOLT KÉPVISELŐ. *Temesvár.* Saját tud. A jugoszláviai Olécről érkezett hír szerint meghalt szamosújvárnémethi Dániel Pál oléci földbirtokos, a párdányi kerület több cikluson át volt országgyűlési képviselője, hatvanhárom éves korában.

KIRÁLYI HELYTARTÓK ÉRTEKEZLETE A BELÜGYMINISZTERIUMBAN. *Bucurestiből jelentik:* Bucurestiben a belügyminiszteriumban tegnap kezdődött meg a királyi helytartók értekezlete, amelyen az összes királyi helytartóságok vezetői megjelentek. Az értekezletet Baran Coriolan dr. blügyi alminiszter elnökölt, akinek Marinescu Th., vezértitkár segédkezett. Az értekezleten a királyi helytartóságok jövőbeni tevékenységét beszélték meg.

Új időközi bizottságot nevezett ki a miniszterium a dési betegsegélyző hivatalhoz. Dési. Saját tud. Dr David, a bucaresti betegsegélyző központ inspektora a munkaügyi miniszterium kinevezése alapján, ma iktatta be hivatalába a dési betegsegélyző mellett működő ideiglenes bizottságot. A munkásokat, illetve alkalmazottakat az alábbiak képviselik a bizottságban: Coroian Aurel, Moldovan János, Morár Aurel és Seles Ágoston. A munkaadók részéről: dr Agai Andre, Campian János, Zsikisan Mihály és Roman Victor a bizottság tagjai. Elnök Roman Victor kerreskedő.

MARINESCU RENDŐRMINISZTER A BÁNSÁGBAN. *Temesvár.* Saját tud. *Marinescu Gavrilă,* a belügyminiszterium állambiztonsági államtitkára ellenőrző körútján szerdán Temesvárra érkezett. *Marinescu* tábornok rendőrmiszter kíséretében *Iliescu* tábornok és az állambiztonsági szolgálat több magasrangú tisztviselője volt. A rendőrmiszter megjelent a rendőrségen, majd a csendőrpáncsnokságon is. Majd látogatást tett a királyi helytartóságon és kíséretével továbbutazott.

A SZATMARI HATÓSÁGOK IRTÓHADJÁRATOT KEZDTEK AZOK ELLEN, AKIK ELREJTIK AZ ÉLELMISZEREKET. Saját tud. *Coman Simion* ezredes, vármegyei prefektus, hirtelményt tett közzé. Ebben rámutat arra, hogy az ismert külföldi politikai eseményeket egyesek hirtelen meggazdálkodásra akarják felhasználni. Így a kereskedők közül egyesek elrejtik az elsődrendű közszükségleti cikkeket, mint például a lisztet, cukrot és más élelmiszert, hogy azokat, ha a hiány az elrajtékok következtében megnő, busás haszonnal eladják. A prefektus rámutat arra, hogy ez az eljárás ellenlében áll az erkölcsökkel és az ország törvényeivel. Felhívta a lakosságot, hogy a hatóságoknak nyújtson segítséget a lelketlen üzletember leleplezésénél.

SKÁRLÁT ÉS INFLUENZAJÁRVÁNY GYULAFÉHÉRVÁRON. *Gyulafehérvárról jelentik:* Az utóbbi napokban a városban skarlát és influenza-járvány lépett fel. Az egészségügyi hatóságok megtekinték az intézkedéseket a járvány elfojtására.

Ismeretlen férfi holttestét találták meg csütörtökön a Bucurestilor-utcában. Kolozsvárról jelentik: Csütörtökön reggel a Bucurestilor-utcában a járókelők ismeretlen férfi holttestére bukkantak. A középkorú, rongyos öltözötű férfi teste a harmadik kerületi elemi iskola közelében a fal mellett feküdt. A kihívott rendőri bizottság megvizsgálta a holttestet, személyazonosságát azonban nem sikerül eddig megállapítani, mert a férfi zsebeiben semmiféle igazoló iratot nem találtak.

BATA CSEH NAGYPAROS UTJA BUCURESTIBE ÉS BELGRÁDBA. *Bucuresti.* Saját tud. A csehországi egykori nagypolitika világszerte ismert külföldi propagálója Jan Bata cseh nagyiparos csütörtökön saját repülőgépen leszállt a banesai repülőtéren. Bata azután repülőgépen tovább utazott Belgrádba, de néhány főtisztviselője Bucurestiben maradt.

Betörök báró Dániel Ferenc lakásán. Székelyudvarhely. Saját tud. Báró Dániel Ferenc földbirtokos és szeszgyáros lakására a család távollétében betörők hatoltak be és elloptak hetven ezer lej készpénzt, azonkívül a báró vagyonterő ékszerait. A csendőrség felvétele szerint csak a lakásviszonyokkal ismerős egyén lehetett a betörő.

NEMZETKÖZI BETÖRŐT FOGTAK SZATMÁRON. Saját tudósítónktól. Négy ország rendőrsége által üldözött nemzetközi betörő „esett el” a szatmári piacon. *Klein Gabriella* szatmári lakos észrevette, hogy egy ismeretlen férfi kiveszi kosarából a pénztárcáját. Segítségért kiáltott és a tolvajt sikerült elfogni. Az őrszemes rendőr a tettest az őrszobára vitte, ahol kiderült, hogy *Erős Sándor,* a nemzetközi betörő került a hatóságok kezére. *Erős* elheszegett, hogy legutóbb Bécsben ült, majd kiszabadulása után Magyarországon, Jugoszláviában, később Ausztriában és Romániában betöréseket követett el. Szatmárra Csehszlovákián keresztül jött, de itt megrekedett. Piaci lopással akart segíteni magát, de elbukott. Bekísérték az ügyészség fogházába.

Elitált gyujtogató. Székelyudvarhely. Saját tud. *Balogh Dénesné* munkásasszonyt, aki a kereszturi lengyár egyik raktárát a munkából való elbocsátás miatt felgyujtotta volt, a székelyudvarhelyi törvényszék egyévi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

AKCIÓ INDULT AZ UDVARHELYI ÓSRÉGI SZÉKESEGYHÁZ RENDBEHOZATALÁRA. *Székelyudvarhely.* Saját tud. Az udvarhelyi, XVI. Lajos korabeli stílusban épült templom, mely műemlékszámba megy, mint már jelentettük, annyira megrongálódott, hogy nagy veszedelem fenyegeti. Az egyháztanácsnak legutóbb tartott lelkes értekezlete elhatározta, hogy a restaurálási költségek összehozása céljából megkeresik az Udvarhelyt tanult öregdiákokat és az erdélyi római katolikus papságot.

ELÜTÖTT ÉS KÉTSZÁZMÉTEREN TOLT MAGA ELŐTT EGY SZEKERET A VONAT. *Bucuresti.* Saját tudósítónktól. Tegnap éjjel a Jasi-ból érkező személyvonat Bacau határában elütötte szekerevel *Jon Popovici* fuvarost. Több, mint kétszáz méternyire toltta maga előtt a mozdony a szekeret, embert, lovakat. A lovak alakatlan hústömeggá váltak, míg az ember csodálatosan életbenmaradt, de súlyos sérüléseket szenvedett.

VOLOSIN ELUTAZOTT MÁRAMAROS-SZIGETRŐL. *Szatmár.* Saját tud. *Volosin* volt kárpátoros miniszterelnök, — mint ahogy tegnap jelentettük — szerdán magántitkára és az ukrán közoktatásiügyi miniszter társaságában átlépte a román határt és Máramaroszigetre érkezett. *Volosin* felkereste a megye prefektusát, akivel egy órán át tanácskozásokat folytatott.

Bonyodalom kétezereztíz kiló árurakomány körül. *Szatmár.* Saját tud. Nagykaroly kereskedőjé érdekelt ügy foglalkoztatja. Az itteni vaskezeskedők az egyik gyártól közösen 2500 kiló vaszeget vásároltak, amelyet 2-3 kilós csomagokban vasuti kocsiakra rakattak és elindították Károly felé. Amikor a kocsi a vegallomásra megérkezett, a városban egy postafelügyelő tartózkodott. Ez tudomást szerzett a szállítmányról és a kocsi felbontotta. Miután megállapította, hogy a szállítmány öt kilónál kisebb csomagokban érkezett, az árut lefoglalta. A felügyelő magatartását azzal magyarázta, hogy őt különösen kisebb csomagok szállítására kizárólag a posta jogosult, tehát a kereskedők vétettek a postatörvény ellen, amikor a kis csomagokat a vasutra bízták. A kereskedő ellen a felügyelő jegyzőkönyvet tett fel. Az ügyben a kereskedők emlékiratot készítettek és azt a kereskedelmi és iparkamarához továbbították.

VESZETTSÉGBEN MEGHALT EGY KISFIU. *Kolozsvárról jelentik:* Tegnap délelőtt a kolozsvári Pasteur-intézetben három héten át tartó kínos szenvedés után meghalt *Dani Károly* hat éves fiúcska. A csikszeredai illetőségű kisfiú három héttel ezelőtt szülei házának udvarán játszadozott, amikor a nyitott kapun át berohant egy kóbor kutya. A gyermek követ dobott az állat felé, mire az nekirohant, földrepergette és arcát több helyen megmarta. A kis *Dani Károly* jajkiáltásaira elősiettek a szomszédok, akik lelőtték a veszett állatot. A gyermeket szülei beszállították a kolozsvári Pasteur-intézetbe, ahol nyomban kezelés alá vették és rendszeres oltásokat alkalmaztak nála, de minden orvosi beavatkozás hiába- valónak bizonyult. A szerencsétlen székely fiúcska tegnap iszonyú kínok között kiszervekedett.

Továbbra is fogságban marad a gyalui gyilkos. *Kolozsvárról jelentik:* Hirt adtunk már arról, hogy március 4-én *Maier Vasile* gyalui legény részeg állapotban összeverekedett *Rusu Liével,* akit a verekedés hevében késsel mellbe szurtt. *Rusu* néhány óra múlva behalt sérülésébe. *Maier Vasile*t letartóztatták és beszállították a kolozsvári ügyészség fogházába. Most a törvényszék vádtaanácsához kért intézett, hogy a főtárgyalásig engedjék szabadlábra. A vádtaanács a szabadlábrahelyezési kérést elutasította.

TIZÉVI KÉNYSZERMUNKÁVAL BÜNTETIK MAGYARORSZÁGON A VAGYONSIBOLÓKAT. Budapestről jelentik: A kormány törvénytervezetet szerkesztett a vagyonoknak magyar területre való kivitele megakadályozására. Azokat, akik Magyarországról engedély nélkül értékeket juttatnak ki külföldre, tízévi kényszermunkával büntetik.

Temetés. *Pele* és *Dumitru CFR* vasuti kalauz 41 éves korában Nagyváradon meghalt. Temetése vasárnap, március 17-én délután 3 órakor lesz a *Simon Mehedinti-utca* 6. számú olasz temetőbe. (Caritasz.)

Beküldött hírek

Felhívás a kolozsvári Kolping Legényegylet tagjaihoz

Felhívom a kolozsvári Kolping Legényegylet minden egyes tagjának figyelmét arra, hogy március hó 17. és 18-án este 9 órakor a legényegylet helyiségében tartandó lelkigyakorlaton valamint március 19-én délelőtt 10 órakor a Szent Mihály-templomban tartandó ünnepi szentmise és avatásán megjelenni sziveskedjen. A felhívás minden tagnak szól: régi tagoknak és jelölteknek egyaránt. Az, aki elmaradását, vagy lelkigyakorlatokról, mint a vasárnapi közös szentáldozásról el fogadható súlyos és igaz okkal nem indokolja, az egyelet tagjainak sorából törölöm. Semmi néven nevezendő kirándulás senkit fel nem ment!

Ugy a lelkigyakorlatokra, mint az ünnepésekre régi, volt tagjainkat szeretettel meghívom. Bálánt József igazgató.

A Nagyváradi Katolikus Legényegylet jubileumi ünnepségeinek mősora

Vasárnap, Szent József-napkor ünneplési alapításának 40 éves fordulóját a nagyváradi Központi Katolikus Legényegylet. Az ünnepségek részletes mősora a következő: Vasárnap, március 19-én délelőtt 9 órakor Fiedler István megyéspüspök ünnepi szentmisét pontifikál a Szent László-templomban. Szentmise alatt a Kolping „Liszt Ferencc” ének-kara a „Missa de Angelis” Gregorian betéteit adja elő. Szent áldozások az ifjak és a férfiak közös szentáldozáshoz járulnak. Szentmise után a legényegylet Alexandriai-utcai székházában közös reggeli lesz a tagok számára, majd utána kezdetét veszi a díszteremben a díszünnepély, amelynek a tárgysorozata a következő: 1. Legényegyleti induló. 2. Megnyitó beszéd. Tartja Mellau István pápai kamarás, az egyesület egyházi elnöke. 3. Ünnepi beszédet mond dr. Lestyán Endre prelátus-kanonok. 4. „Az ifjuság elhelyezkedési problémája” c. előadást tart Pintér István egyházmegyei főmérnök. 5. Záróbeszéd, elmondja Jellinek Géza világi elnök. 6. Pápai himnusz. 7. Király himnusz.

Délután 5 órakor a Katolikus Kör nagytermében ünnepi előadás lesz. Az egyesület jönevű műkedvelői Luis Napoleon Parcair: A bibor című 4 felvonásos színművét adják elő. Az előadás előtt Zitzmann Ferenc p. irodaigazgató mond ünnepi megnyitót.

Jegyek elővételben kaphatók a Katolikus Kör háznyagánál és a legényegylet székházában.

Vasárnap este kezdődik a nagybójtai lelkigyakorlat a nagyváradi-olaszi plébánia templomban. Nagyváradi. Saját tud. A nagyváradi-olaszi Szentlélek (Barátok) templomban vasárnap, március hó 19-én kezdődik a nagybójtai lelkigyakorlat. A lelkigyakorlat március 26-án, vasárnap reggel tart. A misziós szentbeszédet dr. Imets Károly szentferencendi atya mondja. A szentbeszéd vasárnap estétől kezdve minden nap este 6 órakor kezdődnek a nők részére és fél 8 órakor a férfiak részére. Március 26-án reggel 8 órakor közös szentáldozással végződik a lelkigyakorlat, a 8 óras szentmise részeseülnek a hívek a pápai áldásban is. Gálffy Sándor a nagyváradi-olaszi római katolikus egyházközség plébánosa szeretettel kéri a híveket, hogy mindnyájan vegyenek részt a lelkigyakorlaton. A munkaadók költöjék el munkásaikat, alkalmazottaikat a lelkigyakorlatra, mert azon csak hűség, pontososgra és lelkiismeretességre nevelik őket.

A BRASSÓI RÓMAI KATOLIKUS NŐ-EGYESÜLET folyó év március 23-án délután 5 órakor az elemi iskolai rajztermében tartja évi közgyűlését. Ezúton is kérjük a nőegyesület valamennyi tagját és az egyesület jóakaróit, hogy a közgyűlésen megjelenjenek.

Az Erdélyi Római Katolikus Népszövetség brassói tagozata 1939. március 26-án, vasárnap délelőtt 11 órakor a katolikus fiúiskola rajztermében közgyűlést tart, melynek napirendje a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. A központi megbízott beszéde. 4. A jelölőbizottság megalakítása. 5. Az új vezetőség megválasztása. 6. A közgyűlés berekesztése és a pápai himnusz elénekzése. Felhívom az egyházközség tagjait, hogy minél nagyobb számmal jelenjenek meg a közgyűlésen. — Az Erdélyi Római Katolikus Népszövetség brassói tagozata 1939. március 26-án, vasárnap este fél 9 órakor kultürestet rendez a Vigadóban (Redoute), hogy méltóképpen fejezze be az új elindulást jelentő közgyűlés napját. Az egyházközség tagjainak a kultüresten való tömeges megjelenését kívánatosnak tartom. Dr. Péter Antal apátplébános.

KÖZGAZDASÁG

Április elejéig eladták az összes londoni repülőjegyeket óriási forgalom a repülőgépjáratoknál, a Hálókocsi Társaságánál és az ausztráliai, havannai hajójáratoknál

Londonból jelentik: Az utolsó félesztendőben a repülőforgalom olyan vehemens lendületet vett, amire alig van példa. A K. L. M. Holland Királyi Légiforgalmi Társaság budapest-londoni közvetlen vonalán egészen április 1-ig eladták az összes jegyeket, úgyhogy e pillanatban Londonba még tehervonaton is hamarabb lehet elérni, mint repülőgépen. Nem sok változással ugyanaz a helyzet a budapest-bécsi, budapest-berlini és budapest-prágai viszonylatokban is, ahol csak elkekeredett közelharc árán tud helyet biztosítani magának a felhők jámbor utasa.

Eltekintve azonban az európai légiforgalomtól, nem kevésbé túlterhelt a transzkontinentális légiforgalom sem, különösen a Holland-India, ausztráliai viszonylatban. Erre az útvonalra a jelentkezőket Amsterdam felé veszi fel és az amsterdami irodának nem csekély gondot okoz a tömeges jelentkezések beosztása. Itt is már csak áprilisi előjegyzéseket fogadnak el.

Ezek után azt hinné az olvasó, hogy a re-

pülés hatalmas konjunkturája árt a vasutaknak. Erről szó sincs. Mérvadó erre vonatkozóan a nagy nemzetközi expresszvonalak állandó növekedő utasforgalma, különösen pedig a hálókocsiforgalom, mely körülül ugyanazok a jelenségek tapasztalhatók, mint a légi-forgalomban.

A nagy nemzetközi útvonalak hálókocsijegyei napokra, sőt hetekre előre ki vannak árusítva. A nagy utazási konjunkturát méltán egészíti ki a hajózási forgalom nagy emelkedése is.

Érdekes, de igaz, hogy a hajóforgalom növekedésének súlypontja ezúttal nem a két amerikai kontinensre jut, hanem Ausztráliára, amely ma kétségkívül favoritként szerepel a hajóutasok útiterveiben. Érdekes, de igaz, hogy a hajóforgalom másik nagy transzkontinentális favoritja Havanna középamerikai állam, amely felé, — a hajózási forgalom egyöntetű megállapítása szerint — mostanában egyre többen utaznak.

A magyar mezőgazdaság páratlan gazdagságát tárja a budapesti mezőgazdasági kiállítás látogatói elé

Budapestről jelentik: A budapesti országos mezőgazdasági kiállítás gerincét alkotó tenyész-állatkiállítás, amint erről már számszerűen is megemlékeztünk, az utolsó évek nagyszerű kiállításainak megfelelő létszámú és kiváló minőségű anyaga lesz.

A tenyészállatcsoportokat ez évben is a mezőgazdaság főformán minden ágát felölelő kiállítási csoportok fogják kiegészíteni, teljessé téve a látogatók előtt a kiállításon a magyar mezőgazdaságról alkotható képet. Öröndetes jelenség, hogy a kiállítási egyéb csoportjai iránt is évről-évre fokozódik a résztvevők érdeklődése úgy, hogy a kiállításra bejelentett anyag elhelyezése csak újabb építkezésekkel volt megoldható.

Elkészült az országos szőlő- és borproganda keretében létesített kiállítási és kóstoló borosarnok.

A méhészeti kiállítás is új, tetszetős kiviteli csarnokba költözik ez évben. Új, szép kiviteli pavilonban fog szerepelni a szeszgyedárúság is. Miként a mult esztendőben, hasonlóképpen az idén is a magyar növénynevelés nagy anyaggal, szép összeállításban fognak szerepelni.

A gazdatanácsadó iroda az idén is működni fog a gazdasági szakoktatási intézmények kiállítási csarnokában. Itt gazdasági szakemberek a helyszínen azonnal ingyen adnak majd szaktanácsot, utmutatást minden hozzájuk forduló látogatóknak.

Önálló kiállítási csarnokban vesznek részt a gazdasági népiékolók.

Az idei kiállításnak kiemelkedő része lesz és bizonyosan nagy érdeklődést fog kelteni a mezőgazdasági iparok tárgykörébe vágó kiállítás, melyet a földművelésügyi miniszterium mezőgazdasági kísérletügyi intézményei rendeznek.

A kísérletügyi intézmények mezőgazdasági ipari kiállítását kiegészíti a M. Kir. Kültüreskedelmi Hivatal kiállítási csarnokában a mezőgazdasági ipari kész termékek értékesítésére vonatkozó kiállítási anyag.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara kiállítási anyag ez évben is egy egész nagy csarnokot fog betölteni.

A mezőgazdasági kiállítást rendező OMGE kellő megvilágításba kívánja helyezni a vidéki élet egyik legfontosabb kérdését: az ugynevezett népbetegségek ügyét is. A falu egészségvédelmi kérdéseivel foglalkozó kiállítást a rendezőség felkérésére a M. Kir. Országos Közegészségügyi Intézet rendez, nagyméretű pavillont teljesen megtöltő anyaggal.

A halászat kiállítás a nyíltvízi, valamint a tógazdasági halászat minden ágát bemutatja a kiállítás látogatóinak. Különböző hazai halfajtákat akváriumokba helyezve mutat be. A m. kir. Államrendészet kiállítási sítusos pavillonjában szemléltetően fogja bemutatni az erdősítés jelentőségét.

A háziipari kiállítás a „kiállítási faluban”, az élelmiszerkiállítás, a zöldmezőkiállítás, a tejjelgazdasági kiállítás, a kistenyésztők mintaszerep istállója és tehéntartás egészíti ki a kiállítást.

A kiállítási látogatók számára az érdeklődés után itélve, mind belföldről, mind külföldről igen nagyok igérkeznek, különösen a visszacsatolt felvidéki gazdák és a városok lakossága készül arra, hogy a kiállítás alkalmából az 50 százalékos utazási kedvezmény igénybevételével látogasson el Budapestre.

Lezajlott az udvarhelyi vásár. Székelyudvarhely. Saját tud. Az udvarhelyi bójtnapi országos vásár most zajlott le. Az állatvásárra nagy volt a felhajtás, de vevő egyáltalán nem volt. Az állatvásár sikertelensége éreztette hatását a kirakó vásáron is.

A német birodalmi vasutak milliós megrendelése. (Berlin, V. V.) Jeleztük, hogy a német birodalmi vasutak igen nagy befektetési programot szándékoznak megvalósítani és a legközelebbi hónapokban milliárdos megrendeléseket fog tenni a nagyiparnál. A beruházások jó részét az osztrák és szvédavidéki vasutak és hálózat kiépítésére használják, mert elsősorban ezeknek az országárszereknek vasúti szerelvényeit kell pótolni. Hírek szerint a milliárdos beruházásokra nemcsak a nagyipart, de fokozottabb mértékben az illető vidékek kézművesiparosságát is bekapcsolják.

A drezdai nemzetközi agrárkongresszus. (Berlin, V. V.) A XVIII-ik nemzetközi mezőgazdasági kongresszust ez év június hó 6. és 12-ike között tartják meg Drezdában. Az előkészítő bizottság már erősen dolgozik és már megállapították a kongresszus megnyitási ünnepélyének programját is. Ezen Darré németbirodalmi miniszter és a Reichenährstand vezetője, annak helyettese Behrens, majd de Vogué márkai a mezőgazdasági nemzetközi szövetségének elnöke, Acerbo, a római nemzetközi mezőgazdasági intézet vezetője és Laur, a híres svájci parasztszervező fognak beszédeket mondani. A megnyitást az ünnepélyes fogadtatások, látogatások, kirándulások egész sorozata fogja követni. A drezdai Operában külön díszelőadást rendeznek a vendégek tiszteletére, Darré miniszter pedig külön fogadja az egyes államok mezőgazdasági delegációit. Sok nagy agrárpolitikus előadásokat tart.

A nagyváradi mozgóképszínházak mősora:

APOLLÓ: RÉZTÁBLA A KAPU ALATT
CORSÓ: OLIMPIASZ.

RÁDIÓ

VASÁRNAP, MÁRCIUS 19.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 9.55 Istentisztelet. Majd egyházi felolvasás és egyházi zene közvetítése. 12 A Predescu-zenekar hangversenyének közvetítése. 13.35 Gramofonlemez-műsor adása. Majd a gramofonlemez-műsor szünetében, körülbelül 14 Hírek adása. Majd a hírek után 14.30 A gramofonlemez-műsor folytatása. 18 A Marcu-zenekar műsorának közvetítése. 19 Időszzerű anyagok. 19.15 Tánckoncert adása. 20.15 Tánckoncert. 21.15 Operett közvetítés a stúdióból. 23.30 Gramofonlemez. Majd: Híreknek közvetítése külföldre német és francia nyelveken. Utána: Közlemények.

Budapest I. 9 Lemezek. 9.45 Hírek. 10—10.55 Unitárius istentisztelet. Prédikál: Józán Miklós. 11—11.55 Református istentisztelet. Prédikál Black James dr. a skót református egyház moderátora. 13.15 Egyházi ének és szentbeszéd a Szent Domokos-remendi templomból. A szentbeszédet P. Böle Kornél mondja. 13.20 Pontos időjelzés. 13.30 Operaházi zenekar. 14.10 Világhíradó. 15 Hanglemezek. 16 Gazdáknak. 16.45 A rádió szalonzenekara. 17.30 Közművelődési előadás. 18 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10 Cigányzene. 18.30 Előadás a tanyai tanítókról. 19.30 „Rimaszombat, Gömörország fővárosa”. Előadás. 20 Az 1. honvédszolgálat zenekara. 20.40 Sport. 21.10 Három egyfelvétel. 22 Hírek. 23.25 „Liszt Ferenc és Straessburg”. Előadás. 23.40 Közvetítés a straesburgi városi hangversenypalotából. 24.30 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.50 Hanglemezek. 1.05 Hírek.

HÉTFŐ, MÁRCIUS 20.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, viz-állásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Kezdező művészek. 19 Igy Pia énekel. 19.35 Barbillon hebedűművész és Filionescu zongoraművész hangversenyének közvetítése. 20 Felolvasás. 20.15 Gramofonlemez. 21 A Rádiózenekar hangversenyének közvetítése. 22 Hírek. 22.35 Atanezov és Cantacuzi kézzongorás hangverseny. 23 Hírek. 23.15 Vendéglői zene. Majd: Híreknek közvetítése külföldre német és francia nyelveken. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.10 Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Cigányzene. 15.35 Hírek. 16 Árfolyamhírek. 17.15 Diákfőelőadás. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10 A Peetszenterzsébeti Általános Munkás Dalkör és a Csepeli Munkás Dalkör. 19 Közvetítés a mátraházi szanatoriumból. 19.30 Tánckoncert. 20.15 „Nádasdy Ferenc a kollinj csatában”. Előadás. 20.45 „Magyaros öltözködésről”. Előadás. 21 Muszorgszkij emlékest. Szünetben előadás Muszorgszkijról. 22.20 Cigányzene. 22.40 Hírek. 23.40 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24 Hanglemezek. 1.05 Hírek.

KEDD, MÁRCIUS 21.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, viz-állásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19.15 Russu Irén énekel. 19.35 Szaxofon és éneklő fűrés. 20.05 Felolvasás. 20.25 A Predescu-zenekar hangversenyének közvetítése. 21.10 Szimfonikus hangverseny közvetítése. 22 Hírek. 22.45 Híres énekesek lemezei. 23 Hírek. 23.15 Vendéglői zene. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.10 Hegedűszámok. 13.40 Hírek. 13.55 Énekszámok. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Hanglemezek. 15.35 Hírek. 16 Árfolyamhírek. 17.15 Asszonyoknak. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10 Cigányzene. 18.30 Részletek a magyar- és németországi válogatott tornászok közötti viadalról. 19.30 „A népi színház Olaszországban”. előadás. 20 A rádió szalonzenekara. 20.30 „Ritmus és tánc”. Előadás. 21.35 Közvetítés a Royal Színházról. „Egy bolond százat csinál”. 22.45 Hírek. 24.10 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 1.05 Hírek.

SZERDA, MÁRCIUS 22.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, viz-állásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonle-

mezek. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Katonazene. 19 Időszzerű anyag. 19.15 Gramofonlemez. 20 Felolvasás. 20.15 Tánckoncert. 21 Chebap zongoraművész hangversenyének közvetítése. 21.35 Schmidt: Ötös. 22 Hírek. 22.15 Balalajka zene. 22.40 Vendéglői zene. 23 Hírek. Majd hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.10 Hanglemezek. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Rendőrzene. 15.35 Hírek. 16 Árfolyamhírek. 16.30 Közvetítés az Országos Mezőgazdasági Kiállításról és Tenyészállatvásárról. 17.15 Diákfőelőadás. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10 Beethoven: Appassionata szonáta, 57. mű. 18.35 „Przemysl”. Előadás. 19.05 Cigányzene. 20.05 „A ruszin népművészet”. Előadás. 20.30 Az Operaház előadásának közvetítése: „Turandot”. 21.10 Az Országos Mezőgazdasági Kiállítás és Tenyészállatvásár díjazási eredményeinek közlése. 22.20 Hírek. 23.15 Időjárásjelentés. 23.20 Hanglemezek. 23.40 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24 Tánckoncert. 24.40 Olasznyelvű előadás. 1.05 Hírek.

CSÜTÖRTÖK, MÁRCIUS 23.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, viz-állásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Gyermekek. 19 Időszzerű anyag. 19.17 Tánckoncert. 20 Vendéglői zene. 21 A Filharmonikusok hangversenyének ismertetése. 21.15 A Filharmonikusok hangversenyének közvetítése. A hangverseny szünetében: Hírek. 23 Hírek. 23.15 Gramofonlemez adása. Majd: Híreknek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.10 Országos Postászenekar. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Cigányzene. 15.35 Hírek. 16 Árfolyamhírek. 17.15 Háztartási előadás. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10 „A belgiumi magyarság”. Felolvasás. 18.40 Hanglemezek. 19.30 Gazdáknak. 19.45 A rádió szalonzenekara. 20.10 Külgügyi negyedóra. 21 Carmosine. Vigjáték. 22.40 Hírek. 23 Cigányzene. 23.40 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24 Operaházi Zenekar. 1.05 Hírek.

PÉNTEK, MÁRCIUS 24.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, viz-állásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 A Sibiceanu-zenekar hangversenyének közvetítése. 19 Felolvasás. 19.15 Egyházi hangverseny az evangélikus templomból. 20 Felolvasás. 20.15

Filionescu zongoraművész hangverseny. 20.35 Közvetítés az Operából. A szünetekben hírek. Majd: Hírek közvetítése külföldre német és francia nyelven. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.10 Zongoraszámok. 13.40 Hírek. 13.55 Énekszámok. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 A rádió szalonzenekara. 15.35 Hírek. 16 Árfolyamhírek. 17.15 Diákfőelőadás. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10 Hanglemezek. 18.25 „Az észak-népművészeti kiállítás megnyitása és séta a kiállításán”. 19.20 Sportközlemények. 19.30 „Színésztréfák”. Csevegés. 20 Cigányzene. 20.40 „A magyar vers története” előadás. 21.10 A Soproni Liszt Ferenc Zeneegyesület hangverseny. 21.55 Hírek. 22 Hírek. 23.10 Jazzhármás. 23.40 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24 A 2. honvédszolgálat zenekara. 1.05 Hírek.

SZOMBAT, MÁRCIUS 25.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, viz-állásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 17 A Románia őrsége szervezett órája. 18.15 A munka és öröm szervezett órája. 19.15 Csevegés hanglemezekkel. 20 A Rádiózenekar hangversenyének közvetítése. 21 Felolvasás. 21.15 A Carmen-ének hangversenyének közvetítése. 21.45 Üzenetek. 22 Hírek. 22.15 Tánckoncert. 23 Hírek. 23.15 Vendéglői zene. Majd: Híreknek közvetítése külföldre német és francia nyelveken. Utána: Közlemények.

Budapest I. Hanglemezek. 9.45 Hírek. 11—12.15 Egyházi ének és szentbeszéd a Szent István-városi bazilikából. A szentbeszédet Folba János prelátnak mondja. 12.20—13.15 Görög katolikus istentisztelet. A szentbeszédet dr. Krajnyák Gábor mondja. 13.20 Pontos időjelzés. 13.30 Beszékárzenekar. 15 Cigányzene. 16 Tarka gyermekdélután. 16.30 Zongoraszámok. 17. „Táltos érkány”. Elbeszélés. 17.30 Hanglemez. 18 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10 A Ciszterci Rend pécsi „Nagy Lajos Gimnázium” ének- és zenekara hangversenye. 19.05 „Afrikai fővárosok”. Felolvasás. 19.35 A rádió szalonzenekara. 20.40 „A vén bakancsos és fia a huszár”. Népszimű. 22.40 Hírek. 23 Jazz. 23.40 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24 Cigányzene. 1.05 Hírek.

SZÍNHÁZ

A színházi iroda közleményei:

— **Örökké?...** A színház újdonsága Éri Halász Imre, Szécsény Mihály, Carlo de Fries énekes vigjátéka a szezon meglepetése. Szellemes szövege, fülbemászó, modern zenéje, ragyogó szereposztása, tökéletes rendezése biztosítja a darab sikerét. Minden előadásra óriási az érdeklődés. Nagyváradról indul el diadalmas utjára és egész biztos, hogy a siker sehol sem fog elmaradni. — Az Örökké?... Gróf László rendezésében, Stephandeez József vezényletével, Krémer Mancsi, Sándor Stefi, Báza Éva, Jenei, Tompa, Fülöp, Csóka, Csengeri és Perényivel a főszerepben kerül színre még szombaton és vasárnap este 9 órai kezdettel.

— **Vasárnapi előadások.** Vasárnap három előadás lesz a színházban. Délután 3 óraker olcsó helyárrakkal a Szomjas krokodil kerül színre, délután 6 óraker rendes helyárrakkal a Bubus, míg este 9 óraker a nagyszerű Örökké?... újdonságunk lesz harmadik, egyben a ciklusban utolsó előadása.

— **Hétfői bucsu előadások.** Hétfőn délután 5 óraker a ciklus utolsó délutáni előadása lesz, színrekerül Nem leszek hálátlan operett, Rappert Dódi főléptével, olcsó helyárrakkal, míg este 9 óraker bucsu előadásban a Bubus lesz műsoron.

— **Az óriási érdeklődésre való tekintettel ajánlatos lesz mindenkinek jegyekről elővételben gondoskodni.**

MŰSOR:

Péntek este 9 óraker premier: **Örökké.** Éri Halász Imre, Szécsény Mihály és Carlo de Fries énekes, zenés, világsikerű vigjátéka. Rendező: Gróf László. Vezényel: Schreiber Alajos.

Szombat este 9 óraker: **Örökké.**

Vasárnap délután 3 óraker: **A szomjas krokodil.** Olcsó helyárrakkal.

Vasárnap délután 6 óraker: **Bubus.**

Vasárnap este 9 óraker: **Örökké.**

Hétfőn délután 5 óraker: **Nem leszek hálátlan.** Olcsó helyárrakkal.

Hétfőn este 9 óraker bucsuelőadás: **Bubus.**

Onnek is szüksége van arra,

hogy tökéletesen megtanulja a német nyelvet!

Játszva és a legrövidebb idő alatt tökéletesen megtanul németül!

most már III. kiadásában megjelent

Tanuljunk könnyen gyorsan németül

című, magántanulásra kiválóan alkalmas nyelvkönyvből, amelyet

Dr. Ernst Häckel tanár,

a Pázmány Péter Tud. Egyetem előadója,

a báró Eötvös Coll. tanára írt.

Ha valóban rövid idő alatt könnyen, szinte játszva akarja megtanulni az Ön számára nélkülözhetetlen német nyelvet, úgy azonnal vásárolja meg e művet, amelynek bővített, szójegyzékkel és a feladványok megfejtesével kiegészített

III. kiadása most jelent meg!

Ez a magántanulásra kiválóan alkalmas német nyelvtan néhány hónap alatt érte el harmadik kiadását!

Ára fizetve 200 lel és 10 lel portó.

LEGUJABB

Göring tábornagy a kárpátaljai helyzetről

Volosin Máramarosszigetről Ermihályfalván át Magyarországra utazott

Londonból jelentik: Göring tábornagy, porosz miniszterelnök beszélgetést folytatott a *Daily Mail* főszerkesztőjével. Göring kijelentette a főszerkesztőnek, hogy Németország nem emel kifogást az ellen, ha Magyarország elfoglalja Kárpátalját. Göring elmondta még, hogy Volosin is német protektorátust kért Kárpátalja számára. Ezzel a kérésével azonban elkészt.

Szatmár. Saját tud. A szatmári rendőrség pénteken délelőtt hivatalos jelentésben közölte, hogy Volosin kárpátaljai miniszterelnök titkára, valamint egy magasrangú ruszin tisztviselő kíséretében Máramarosszigetről reggel

4 órakor bérautón Szatmárra érkezett. Volosin miniszterelnök gépkocsija egyenesen a rendőrség elé hajtott, ahol Volosin kiszállt és a szolgálatos rendőrtisztnek bemutatva a máramarosszigeti román hatóságok engedélyét, amely szerint ő és kísérete Románia területén Ermihályfalvára utazhat. A szolgálatos rendőrtiszt látározta az engedélyt, mire Volosin volt miniszterelnök gépkocsijába ült és tovább utazott Ermihályfalva felé.

Szatmári tudósítónk telefonjelentése szerint Volosin Ermihályfalvánál átlépte a határt és Magyarországra utazott.

Hácha volt államelnök beszéde a prágai rádióban

Prágából jelentik: Hácha volt elnök csütörtök este a prágai rádióban beszédet mondott. Utalt arra a kérdésre, vajjon Csehszlovákia feloszlásáért és a bekövetkezett eseményekért kit terhel a felelőség. Ő már végzetesen szétzilált állapotban vette át az állam vezetését s megkísérelte, hogy a menthetőt menteni lehessen. Majd a történelem fog dönteni a felelőség kérdéséről. Túlméretezett nagyhatalmi politikát folytatott korábban Csehszlovákia s ennek következtét el a visszahatása. Férfiasan kell fogadni a jelent, s igyekezni kell, hogy a cseh nép gazdag kulturális és gazdasági örökségét szerényebb társadalmi igények között megőrizni lehessen. Kifejtette még Hácha elnök, hogy Csehország sorsát bizalommal helyezte a német néphatalom oltalma alá.

Brünnből jelentik: List tábornok, Morvaország új katonai parancsnoka Brünnbe érkezett és ünnepélyes körülmények között vette át a morva országrész fölött a hatalom gyakorlását. Az összes tisztviselők a helyükön maradván, folytatják működésüket.

Lelőttek egy ellenálló cseh tábornokot.

Londonból jelentik: Az egyik angol lap jelentése szerint Rydecknél és Mistecknél a

német csapatok előnyomulása során összeütközés történt a németek és a cseh helyőrség között. A cseh tisztek nem akarták végrehajtani a prágai kormány lefegyverkezési parancsát. A német katonaság leverte az ellenállókat és a harcok során a német golyók egy cseh tábornokot és 16 cseh katonát halálosan találtak. A németek 15 embert vettek. Az egyik angol lap azt az értesülését közli, hogy a németek a Csehországban zsákmányolt fegyvereknek és lőszereknek felét odaadják Olaszországnak.

Göring tábornagy meghatározza, hogy mint jelent a német védelem Szlovákiában.

Varsóból jelentik: Wanprice, a *Daily Mail* főszerkesztője, mint lapunk másik helyén jelentették, beszélgetést folytatott Göring porosz miniszterelnökkel. Göring Szlovákiára vonatkozólag elmondta, hogy a német védelem alatt álló Szlovákia teljesen független lesz. Német helyőrségeket is csak abban az esetben állítanak fel, ha erre a szlovák kormány Németországot megkéri. A továbbiakban kijelentette Göring miniszterelnök, hogy a nürnbergi törvények nem vonatkoznak Szlovákiára.

A magyar miniszterelnök a felsőházban is beszámolót adott a kárpátaljai bevonulásról

Hálás szavakkal emlékezett meg a német és olasz politikai támogatásról

Budapestről jelentik: Teleki Pál gróf miniszterelnök pénteken délelőtt a felsőházban ismertette a magyar kormány az elhatározását, hogy birtokába veszi Kárpátalját. Itt is, mint csütörtökön a képviselőházban azt hangoztatta a miniszterelnök, hogy a magyar csapatok a ruszin nép vezetői és a ruszin nemzeti tanács segélykérő hívására, valamint a kárpátaljai magyar lakosság kérelmére vonultak be.

Hálás szavakkal emlékezett meg Teleki Pál gróf Németországról és Olaszországról, akiknek politikai támogatásával Magyarország mindig elérte célját.

A lakosság különösen a ruszin nép min-

denütt nagy szeretettel fogadta a bevonuló magyar honvédeket — mondotta Teleki miniszterelnök — és Vereckénél 10.000 ruszin ajkon hangzottak fel a testvéreink himnusai. Vereckénél és más pontoknál már kezetszoríthattunk a lengyel testvéreinkkel is.

Teleki miniszterelnök bejelentette ezután, hogy Csáky külügyminiszterrel együtt a külügyi bizottságban részletesen beszámol az eseményekről.

A magyar honvéd főparancsnokság jelentése a pénteki nap eredményéről.

Budapestről jelentik: A magyar honvéd főparancsnokság pénteken délben hivatalos közlést

adott ki. Eszerint a honvéd-csapatok pénteken folytatták tervszerű előnyomulásukat a lengyel határ felé, a ruszin föld teljes birtokbavétele céljából. A honvéd főparancsnokság pénteken este 8 órakor újabb hivatalos jelentést ad ki a pénteken elért eredményéről.

A francia államtanács ülést tartott

Daladier kétévi teljhatalmu kormányzásra kíván felhatalmazást

Párizsból jelentik: Lebrun államfő elnöke alatt pénteken összeült az államtanács. Daladier miniszterelnök kifejtette, hogy két évi teljhatalomra van szüksége, hogy az ország pénzügye helyre állítását keresztül lehessen vinni. Ezzel kapcsolatban a mai parlament időtartamát is további 2 évre meghosszabbítanák. Egyébként a francia kormány úgy határozott, hogy az állam a gyárakat saját céljaira igénybeveheti, felfüggeszti a 40 órás munkahetét.

A francia lapok úgy tudják, hogy pénteken a francia kormány hivatalosan kimondja, hogy a müncheni szerződés, valamint a német-francia közös nyilatkozat érvényét veszti.

Párizsból jelentik: Jól értesült körökben valószínűnek tartják, hogy a közeli napokban Franciaország visszahívja berlini nagykövétét. A francia lapok élénken foglalkoztatják a cseh események. A *Journal* azt írja, hogy a Szlovákiának adott autonómia csupán látszat, arról is ír a lap, hogy a Memel-vidék is rövidesen csatlakozik Németországhoz. A félhivatalos *Petit Parisien* azt írja, hogy a Csehországnak és Morvaországnak adott autonómia nem egyéb, mint karrikatura.

Lapok egyöntetűen megállapítják, hogy Lebrun elnök küszöbön álló londoni látogatásának éppen az események folytán rendkívül nagy jelentősége lesz.

Legtárgyalagosabban a *Matin* foglalkozik az eseményekkel. A lap azt írja, hogy Európának most sem szabad letérnie az eddig követett politikai útról. Franciaországnak és Angliának meg kell maradnia Chamberlain politikai célkitűzéseinek vonalán.

Arcéhicédetések

Allást keres
szavanként 1 lei

Keresztény
tisztviselő hosszú irodai gyakorlattal, gyors és gépiró, pénztárkezelésben jártas, román és német nyelvtudással, garanciaképes, állást keres. — Megkeresések „Preciz munkaerő” jellegére Rudolf Mosse, Nagyvárad, Bul. Regele Ferdinand 13. Telefonszám 35-93.

Lakás
szavanként 3 lei

2 szobás
komfortos lakás május 1-re kiadó. Nagyvárad, Regele Ferdinand 49., illetve Str. Parintele Danila 7. szám.

Keresek
bérbe 2 szobás kertes magánházat, nagyallo-más közelében. Cim a kiadóban.

Kiadó
május elsejére kétszobás utcai lakás. Nagyvárad, Str. Take Ionescu 41. szám.

2 szobás
fürdőszobás magánház május 1-re kiadó. — Nagyvárad, Str. Nicolae Zigre 20. és 22. szám.

Különléle
szavanként 3 lei

Középiskolai
tanulónak tanítását elvállalja Nagyváradon végzett tanár. „Lelkiismeretes tanítás” jellegére címetek kér a kiadóba.

Adás-vétel
szavanként 3 lei

Eladó házak
közelfekvő szőlők minden igénynek megfelelők. Eladó ingatlanokat kérjük közölni. „Horváth” ingatlaniroda, — Nagyvárad, Regele Ferdinand 16. szám.

Eladó
a város minden részében magánházak, bérházak, szőlők, telkek, birtokok. Popovics iroda, Nagyvárad, Vlahuta-utca 6. szám.

Herbst
óra-, ékszerarúház, Regele Ferdinand 3. szám, Nagyvárad. Doxa, Omega ora 800—1000 lei és feljebb. Schaffhauseni ora 3000 lei. Arany karikagyűrűk 14 karátos aranyból. — Vaszek arany, ezüst, briliáns ékezeteket, arany órákat.